

การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้
ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุคสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา จังหวัดพิษณุโลก

ณภัทรพล โสตธนาภูรินทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณทิติ
สาขาวิชาดนตรี
ปีการศึกษา 2556
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

**THE DEVELOPMENT OF HANDOUT IN SAW – U PRACTICE
BY APPLYING LOCAL WISDOM OF CIRCLE DANCE IN
HISTORICAL ERA SONGS FOR MATTHAYOMSUKSA 3
STUDENTS AT PROMPIRAMWITTAYA SCHOOL,
PROMPIRAM DISTRICT, PHITSANULOK PROVINCE**

NAPHATARAPOL SODTANAPURIN

A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements

for Master of Arts Program in Music

Academic Year 2013

Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

ชื่อเรื่อง การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติของผู้โดยการ
ประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพลงร่ำวงย้อนยุคสำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา จังหวัดพิษณุโลก


ชื่อผู้วิจัย ฅภัทรพล โสศธนาภูรินทร์

สาขาวิชา ดนตรี

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.มนัส วัฒนไชยยศ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรจง ชลวิโรจน์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาด้านหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี


..... กณบศิบัฒจิตพิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิริวรรณ เอี่ยมสะอาด)


คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์


..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิท ชันศิริ)


..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนัส วัฒนไชยยศ)


..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรจง ชลวิโรจน์)


..... กรรมการ
(อาจารย์อนุรักษ์ บุญแจ่ม)


..... กรรมการและเลขานุการ
(อาจารย์จิระพันธ์ อ่อนเดือน)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้โดย การประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุคสำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา จังหวัดพิษณุโลก
ชื่อผู้วิจัย	ณภัทรพล โสตธนาภุรินทร์
สาขาวิชา	ดนตรี
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.มนัส วัฒนไชยยศ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรจง ชลวิโรจน์
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุคสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิรามวิทยา จังหวัดพิษณุโลก ให้มีมาตรฐานที่ 80/80 และ2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้เอกสารประกอบการการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุคสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิรามวิทยา จังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ แบบทดสอบวัดความสามารถระหว่างเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t

ผลการวิจัยพบว่า

1. เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้ โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา จังหวัดพิษณุโลก มีประสิทธิภาพที่ 82.06 / 83.44
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้ โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : เอกสารประกอบการสอน การปฏิบัติซอู้ เพลงรำวงย้อนยุค

Title **The Development of Handout in Saw – U Practice by Applying Local Wisdom of Circle Dance in Historical Era Songs for Matthayomsuksa 3 Students at Prompiramwittaya School, Prompiram District, Phitsanulok Province**

Author **Naphatarapol Sodtanapurin**

Program **Music**

Major Advisor **Associate Professor Dr.Manat Wattanachaiyot**

Co- Advisor **Associate Professor Bunjong Cholviroj**

Academic Year **2013**

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to develop and find the efficiency of in saw – u practice handout by applying local wisdom of Circle Dance in Historical Era Songs for Matthayomsuksa 3 Students at Prompiramwittaya School Phitsanulok Province and 2) to compare pre - learning achievement with post-learning achievement of Matthayomsuksa 3 students who studied Saw – U practice through the developed handout. The sample group included 30 students obtained through simple random sampling. The instruments consisted of learning achievement test and progressive test. The data was statistically analyzed in percentage, mean, standard deviation, and t- test.

The research results revealed that

1. The efficiency of saw –u practice handout by applying local wisdom of circle dance in historical era songs for Matthayomsuksa 3 students at Prompiramwittaya School, Phitsanulok Province measured 82.06 / 83.44.

2.The post-learning achievement of Matthayomsuksa 3 students who studied saw –u practice through the developed handout was significantly higher at 0.01 level.

Keywords : Handout, Saw –u practice, Circle Dance in Historical Era songs

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาให้คำปรึกษาแนะนำเป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร.มนัส วัฒนชัยยศ ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรจง ชลวิโรจน์ อาจารย์ที่ปรึกษาและ ควบคุมวิทยานิพนธ์ ทั้งสองท่านได้ให้แนวทางในการสร้างเครื่องมือกระบวนการวิจัย สถิติที่ใช้ การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงาน ตรวจสอบและให้คำแนะนำใน การแก้ไข ปรับปรุงอย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ จนทำให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์สธน โรจนตระกูล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุขแก้ว คำสอน และนางศศิธร นักปี ผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของ แบบสอบถาม ให้คำแนะนำและ ตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ คณาจารย์และนักเรียน โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา ที่ให้ความ ร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการทดลองใช้เครื่องมือ และ เก็บรวบรวมข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์นันท์สิริ บุรณศักดิ์สถิตย์ ที่สละเวลาในการให้คำปรึกษา แนะนำ ภาษาอังกฤษและคอยให้กำลังใจตลอดมาส่งผลให้ทำงานอย่างมีความสุข ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้ให้ทั้งชีวิต เป็นผู้วางรากฐานทางการศึกษารวมทั้ง อุดหนุนปัจจัยและให้กำลังใจในการศึกษาตลอดมา

สุดท้ายนี้ ขออำนาจแห่งคุณบารมีทั้งหลาย โปรดบันดาลให้ท่านผู้มีพระคุณทุกท่านมี สุขภาพจิตที่ดี สุขภาพกายที่แข็งแรงถึงพร้อมในสิ่งอันพึงปรารถนาทุกประการ

ณภัทรพล โสตธนาภูรินทร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมุติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบความคิดในการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	7
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ พ.ศ. 2555.....	7
ความหมายของเอกสารประกอบการสอน.....	11
แนวทางการจัดการเรียนการสอน.....	12
ภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	14
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	19
ดนตรีไทย.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	26
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	26
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	27
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	28
การดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
สถิติที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	34
ตอนที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติขอู้โดย	
การประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา	
ปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก.....	34
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลัง	
เรียน โดยใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติขอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา	
ท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค.....	38
บทที่ 5 สรุปผล อภิปราย ข้อเสนอแนะ.....	42
สรุปผลการวิจัย.....	43
อภิปรายผล.....	44
ข้อเสนอแนะ.....	45
บรรณานุกรม.....	46
ภาคผนวก.....	50
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	51
ภาคผนวก ข หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ.....	53
ภาคผนวก ค ชุดเอกสารประกอบการสอน.....	57
ภาคผนวก ง แบบตอบรับและบทความวิจัย.....	107
ประวัติผู้วิจัย.....	115

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ผลการหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร้าวซอ้นยุค สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา จังหวัดพิษณุโลกในภาพรวม.....	34
2	แสดงคะแนนระหว่างดำเนินการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร้าวซอ้นยุค หน่วยที่ 1-6.....	36
3	ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาเพลงร้าวซอ้นยุค.....	38
4	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนหลังเรียน และความก้าวหน้าของประสิทธิผล ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียน โดยใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพลงร้าวซอ้นยุค.....	38
5	ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพลงร้าวซอ้นยุค พิจารณาเป็นรายข้อ.....	40

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ดนตรีเป็นผลผลิตทางศิลปะของมนุษย์ที่เกิดขึ้นและคงอยู่คู่กับการดำรงชีวิตของคนในสังคม และคงอยู่จนกลายเป็นนิเวศน์วัฒนธรรมที่แทรกซึมเข้าไปในวิถีมนุษย์ ดนตรีมีคุณประโยชน์ เช่น ดนตรีเพื่อความผ่อนคลาย เพื่อสร้างความสามัคคี เพื่อการประชาสัมพันธ์ เพื่อประกอบการออกกำลังกาย การทำสมาธิ เพื่อพิธีกรรมต่างๆ เพื่อสร้างเสริมสุขภาพเพื่อการบำบัดโดยถือว่าดนตรีเป็นสิ่งเร้าที่มีประสิทธิภาพในการกระตุ้นการสร้างเซลล์ประสาทในสมอง การรับส่งข้อมูลภายในกลุ่มเซลล์ประสาทเอง และเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างสมองซีกซ้ายและซีกขวาให้มีการทำงานที่ประสานสัมพันธ์กัน ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ทั้งด้านสติปัญญา การเรียนรู้ ความคิด อารมณ์ การแสดงออก สมาธิ และการทำงานของทุกระบบในร่างกาย (Editor, 1994 อ้างใน นลินี บุญธรรม, 2537, น.160) ดนตรีจะตอบสนองต่อสังคมในสถานะใดนั้นขึ้นอยู่กับบริบทที่เข้ามากระทำต่อสังคมเป็นหลัก ในบางครั้งดนตรีอาจรับใช้เจ้านายชั้นสูง รับใช้พิธีกรรม รับใช้ระบบการเมืองการปกครอง ซึ่งการรับใช้ดังกล่าวเป็นการนำมาสื่อสาร สร้างสรรค์อุดมการณ์ เป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้าใจ ตลอดจนถ่ายทอดความรู้สึกร่างกาย ผู้รับสารให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตนต้องการ (สุชาติ แสงทอง, 2537, น.33)

ดนตรีไทยเป็นมรดกอันล้ำค่าของคนไทย ความล้ำค่าของดนตรีไทยนั้นอยู่ที่ ดนตรีไทยและเพลงไทยซึ่งได้สะท้อนความเป็นไทยในส่วนที่ละเอียดอ่อนละเมียดละไมอ่อนโยนต่อธรรมชาติและเพื่อนมนุษย์ไว้อย่างหมดยิ่งกว่าวัฒนธรรมในด้านอื่นๆ การรู้จักดนตรีไทยย่อมเป็นการรู้จักความละเมียดละไมอันประณีตของบรรพชนไทย และยังทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของความเป็นไทยได้อย่างชื่นชมตลอดไปด้วย (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, พระราชดำรัสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ, 2534, น. 3) ดนตรีหรือบทเพลงอยู่ร่วมกับสังคมไทยมาโดยตลอดโดยดนตรีหรือบทเพลงนั้นจะสะท้อนภาพเหตุการณ์สำคัญ ของวิถีสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละยุคแต่ละสมัย ตลอดจนสามารถสร้างสำนึกรวมหมู่ (collective conscience) หรือสร้างพฤติกรรมร่วมทางสังคม ดนตรีหรือบทเพลงจึงเป็นวัฒนธรรมดนตรีที่เกิดจากผลผลิตทางสังคม ดนตรีเป็นอย่างไร สังคมเป็นอย่างไรนั้นสังคมเป็นอย่างไร ดนตรีเป็นอย่างไรนั้น บทเพลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นมันไม่ได้้อย่างโดดเดี่ยว แต่มันย่อมมีปัจจัยเงื่อนไขของการก่อเกิดขึ้นทั้งสิ้น

(สุชาติ แสงทอง, 2537, น. 45 - 54) เพลงพื้นบ้านรำโทนได้ใช้กระบวนการแบบทางดนตรีที่เรียกว่าการด้น (Improvisation) หรือที่ทางตะวันตกเรียกว่า คีตปฏิบัติ การด้นดังกล่าว ชาวบ้านจะสร้างสรรค์สิ่งที่ตนเองคิดแล้วนำเสนออย่างทันทีทันใด ซึ่งการก่อเกิดดังกล่าวถือว่าเป็นลักษณะสำคัญของการก่อเกิดงานศิลปะอย่างไม่เป็นทางการนัก (สุชาติ แสงทอง, 2537, น.55)

ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 เกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจและสังคม ปฏิบัติทางสังคมเกี่ยวกับการแสดงชบเซา การเล่นเพลงพื้นบ้านหรือรำโทนจึงเป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมมาก รัฐบาลต้องการเชิดชูรำโทนให้เป็นศิลปะประจำชาติจึงปรับปรุงแก้ไขรำโทนให้เป็นรำวง (สุชาติ แสงทอง, 2537, น. 51) เพลงรำวงที่นำมาร้องนั้นใช้วิธีจดจำถ่ายทอดกันมา ไม่นิยมคัดแปลงทั้งเนื้อร้องและทำนอง คือ จำมาอย่างไรก็ร้องและรำอย่างนั้น บางครั้งการถ่ายทอดมาอาจได้มาเฉพาะเนื้อเพลง กรณีเช่นนี้ ผู้เล่นจะคิดทำนองประกอบเองตามความหมายของเนื้อเพลง การถ่ายทอดอาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ทั้งเนื้อเพลงและทำนอง อย่างไรก็ตาม เพลงทุกเพลงไม่จำเป็นต้องได้จากการสืบทอดเสมอไป ผู้เล่นสามารถแต่งเนื้อร้องและทำนองขึ้นเป็นปัจจุบันในขณะที่เล่นก็ได้ เนื้อหาในเพลงส่วนใหญ่จะเป็นเพลงเกี่ยวกับตัวละครในวรรณคดี เพลงรัก หรือเพลงเกี่ยวพาราสิกันระหว่างหนุ่มสาวเพื่อให้เกิดความรื่นเริงสนุกสนาน รำวงย้อนยุคพัฒนามาเป็นลำดับจนเป็นรำวงมาตรฐานเช่นในปัจจุบัน (จักรชัย ธรรมสอน และคณะ 2537, น.75 – 80)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งให้สอดคล้องกับความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน กล่าวคือ หลักสูตรมุ่งเน้นให้ความสำคัญอิสระกับสถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้เองโดยพิจารณาให้เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของท้องถิ่น (กรมวิชาการ, 2545, น. 2) ปัจจุบันการเรียนการสอนวิชาดนตรีไทยโดยเฉพาะในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะซึ่งผู้เรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีและการดนตรีโน้ตไทยและสากล หลักการฟังดนตรีไทย การวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าทางดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดทางดนตรีอย่างอิสระและสามารถแสดงออกทางดนตรีได้อย่างสร้างสรรค์ โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก มีบริบทพื้นที่วัฒนธรรมพื้นถิ่นกิ่งเมืองกิ่งชนบท ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม นับถือศาสนาพุทธวิถีชีวิตของคนในชุมชนชอบร้อง รำ ชอบการแสดงออกตามวัฒนธรรมประเพณีผู้นำชุมชนมีนโยบายสืบสานประเพณีไทย อนุรักษ์ประเพณีไทยไม่ให้สูญหายไป มีการจัดกิจกรรมตามประเพณีอย่างต่อเนื่อง เช่น มีการละเล่นรำวงย้อนยุค การรำกลองยาว การเล่นอังกะลุง เป็นต้น

เนื่องจาก เพลงรำวงย้อนยุคที่นำมาร้องนำมาแสดงนั้น นิเวศน์วัฒนธรรมของ เพลงพื้นบ้านถูกกระแสโลกาภิวัตน์กลืนกินไปจนเกือบหมดสิ้น เพราะขาดการสืบทอดทางดนตรีไทยอย่างเป็นทางการ

ระบบ วิธีการถ่ายทอดทางดนตรีไทยที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมาคือ การจำและต่อบทเพลงกับครูตัวต่อตัว จำมาอย่างไรก็ เล่น ร้อง อย่างนั้น ซึ่งเป็นการก่อเกิดงานศิลปะอย่างไม่เป็นทางการจึงยากต่อการถ่ายทอดเพราะต้องอาศัยครูเป็นผู้ถ่ายทอดสู่ผู้เรียนเพียงอย่างเดียว ง่ายต่อการสูญหายเพราะบางครั้งการถ่ายทอดอาจได้มาเฉพาะเนื้อเพลงส่วนทำนองเพลงขาดหายไป

ด้วยตระหนักถึงคุณค่าและคุณประโยชน์ของดนตรีไทยและเพลงร่ำวงย้อนยุคซึ่งเป็นผลผลิตทางศิลปะของชาติให้คงอยู่คู่กับการดำรงชีวิตของคนในสังคมไทย และคงอยู่จนกลายเป็นนิเวศน์วัฒนธรรมสืบต่อไป และเพื่อสนองตอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งให้สอดคล้องกับความสามารถ ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ผู้วิจัยได้นำบริบทของชุมชนในอำเภอพรหมพิรามที่ชอบร้อง รำ ชอบการแสดงออกตามวัฒนธรรมประเพณี ผู้นำชุมชนมีนโยบายสืบสานประเพณีไทย อนุรักษ์ประเพณีไทยไม่ให้สูญหายไป และนำปัญหาของเพลงร่ำวงย้อนยุค นิเวศน์วัฒนธรรมของเพลงพื้นบ้านที่ถูกกระแสโลกาภิวัตน์กลืนกินไปจนเกือบหมดสิ้นเพราะขาดการสืบทอดทางดนตรีไทยอย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยนำเหตุปัจจัยทั้ง 2 ประการมาเป็นตัวตั้งเพื่อสร้างหลักสูตรให้สนองตอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ดังกล่าว ดังนั้นหลักสูตรสถานศึกษา บริบทของสังคม ปัญหาของเพลงร่ำวงย้อนยุค ถูกนำมาประสานประโยชน์ร่วมกัน โดยผู้วิจัยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค มาประยุกต์โดยการนำมาถอดเนื้อร้องให้เป็นโน้ตเพลงไทยสำหรับซอฮู้ จำนวน 5 เพลง คือ 1) เพลงวันนี้มีนั้ด 2) เพลงสายลมหวาน 3) เพลงรักจริง 4) เพลงยุงรำแพน 5) เพลงมีกรรมต้องจำจาก.และจัดทำเป็นเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอฮู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลกขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนต่อไป ซึ่งการนำเพลงร่ำวงย้อนยุคมาถอดเนื้อร้องให้เป็นโน้ตเพลงไทยสำหรับซอฮู้จะทำให้เพลงร่ำวงย้อนยุคนั้นสามารถเป็นต้นแบบที่มั่นคงถาวรสำหรับดนตรีไทยยิ่งขึ้น กล่าวคือ 1) ง่ายต่อการถ่ายทอด เพราะใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอฮู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุคแทนในการถ่ายทอด ผู้เรียนสามารถใช้เวลาฝึกฝนได้ตามความถนัด ความสะดวก ความสนใจของตนเองตามโอกาสและสถานที่ที่สมควร แม้อยู่ห่างไกลครูก็สามารถฝึกฝนและเรียนได้ 2) สูญหายยากเพราะเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอฮู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุคที่ถูกจัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบโดยการนำมาถอดเนื้อร้องให้เป็น โน้ตเพลงไทย การถอดเนื้อร้องให้เป็นโน้ตเพลงไทยนี้จะทำให้เพิ่มจำนวนครูดนตรีไทยต้นแบบของเพลงร่ำวงย้อนยุคที่มีอายุยืนยาว ได้อีกจำนวนมาก 3) อนุรักษ์อย่างยั่งยืน การจัดทำเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอฮู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอ พรหมพิราม จังหวัด พิษณุโลกและนำมาถ่ายทอดในระบบโรงเรียนซึ่งเป็นระบบของรัฐจะทำให้มีผู้เรียนซึ่งเข้ามาสู่ระบบการศึกษาในโรงเรียนของรัฐแห่งนี้เป็นผู้รับมรดกทางวัฒนธรรมด้านดนตรีไทยที่ต่อเนื่องต่อไปตลอดเวลาที่ยังมีการเรียนการสอนอยู่ในระบบโรงเรียนผู้รับมรดกทางวัฒนธรรมเหล่านี้ก็เป็น บุตร หลาน เป็นเยาวชนในชุมชน ซึ่งเชื่อได้ว่าแม้สังคม ชุมชน จะเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ ผู้รับมรดกทางวัฒนธรรมซึ่งเป็นผลผลิตของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและได้กลับเข้าสู่ชุมชนจะ ยังคงรักษาวิถีชีวิตของคนในชุมชน รักษาการแสดงออกตามวัฒนธรรมประเพณี สืบสานประเพณีไทย อนุรักษ์ประเพณีไทย โดยเฉพาะดนตรีไทยซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่ให้สูญหายไป อนุรักษ์ ได้อย่างยั่งยืนสืบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุคสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก

สมมุติฐานของการวิจัย

1. เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ 80/80
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ที่เรียนวิชาดนตรีรหัสวิชา 31101

จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียน 70 คน ซึ่งนักเรียนในแต่ละห้องเรียนประกอบด้วยนักเรียนที่มีทักษะทางดนตรีสูง ปานกลาง และอ่อนละกันไป

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ที่เรียนวิชาดนตรีรหัสวิชา 31101 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลาก

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาในการทดลอง ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ใช้เวลา ในการทดลองนอกเวลาเรียน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอด้วงโดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลง รำวงย้อนยุค ที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปพัฒนาการเรียนการสอนพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนให้ดีขึ้นได้

2. ได้ต้นแบบของภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุคที่เป็นระบบมั่นคงถาวรยิ่งขึ้นเพราะ ดำรงต้นแบบไว้ได้ด้วยการถอดเนื้อร้องให้เป็นโน้ตเพลงไทย ทำให้ง่ายต่อการถ่ายทอด สู่ทายได้ยาก เผยแพร่ได้ง่าย สะดวกในการเรียนรู้

3. เป็นการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน เพราะระบบโรงเรียนซึ่งเป็นระบบของรัฐจะทำให้มีผู้เรียนซึ่ง เข้ามาสู่ระบบการศึกษาในโรงเรียนของรัฐแห่งนี้เป็นผู้รับมรดกทางวัฒนธรรมที่ต่อเนื่องต่อไป ตลอดเวลาที่ยังมีการเรียนการสอนอยู่ในระบบโรงเรียนซึ่งเชื่อได้ว่าแม้สังคมชุมชนจะเปลี่ยนแปลง ไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ผู้รับมรดกทางวัฒนธรรมซึ่งเป็นผลผลิตของ โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง จะยังคงรักษาวิถีชีวิตของคนในชุมชน วัฒนธรรมประเพณีสืบสานประเพณีไทย อนุรักษ์ประเพณี ไทยโดยเฉพาะดนตรีไทยซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ยั่งยืนสืบต่อไปได้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนา หมายถึง การประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น : เพลงรำวงย้อนยุค ได้แก่ เพลง วันนี้มีนั้ด เพลงสายลมหวาน เพลงรักจริง เพลงยูงรำแพน และเพลงมีกรรมต้องจำจาก มาถอดเนื้อ ร้องให้เป็นโน้ตเพลงไทย

2. เอกสารประกอบการสอน หมายถึง เอกสาร ตำรา ใบความรู้ แบบฝึกปฏิบัติและกิจกรรม ที่ครูผู้สอนจัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ และทักษะตาม จุดมุ่งหมายของรายวิชาที่กำหนดไว้

3. ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง องค์ความรู้ ทักษะ วิธีการ ที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมาจนเป็นวัฒนธรรม เป็นภูมิปัญญาดั้งเดิมในท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่นนั้นๆ รวมทั้งเป็นการประสานความรู้ใหม่ๆ กับความรู้ดั้งเดิมในท้องถิ่นด้วย

4. เพลงร่ำวงย้อนยุค หมายถึง ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเพลงพื้นบ้านหรือเป็นเพลงรำโทนที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้เป็นเพลงร่ำวงในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงครามและพัฒนาตามลำดับ ได้แก่ เพลงวันนี้มีน้ำใจ เพลงสายลมหวน เพลงรักจริง เพลงยุงรำแพนและเพลงมีกรรมต้องจำจาก

5. ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน หมายถึง ระดับคุณภาพของเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอฮู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุคที่ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสอดคล้องตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 80 / 80 ดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้ระหว่างดำเนินการปฏิบัติซอฮู้ ของนักเรียนทุกคน

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการปฏิบัติซอฮู้ หลังเรียน ของนักเรียนทุกคน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอฮู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก



1. ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอฮู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอฮู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น : เพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ พ.ศ. 2555
2. เอกสารประกอบการสอน
 - 2.1 ความหมายของเอกสารประกอบการสอน
 - 2.2 ลักษณะทั่วไปของเอกสารประกอบการสอน
 - 2.3 ความสำคัญของเอกสารประกอบการสอน
3. แนวทางการจัดการเรียนการสอน
4. ภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - 4.1 ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - 4.2 ความสำคัญและลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 5.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 5.2 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
6. คนตรีไทย
 - 6.1 ความสำคัญและประโยชน์ของคนตรีไทย
 - 6.2 การเรียนการสอนคนตรีไทย

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ พ.ศ. 2555

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางด้านศิลปะ ชื่นชมความงดงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่าซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางด้านศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม

ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความมั่นใจในตนเอง อันเป็นพื้นฐานของการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพได้

1.1 เรียนรู้อะไรในศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่างๆ ประกอบด้วยสาระสำคัญคือ

1. ทักษศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบศิลป์ ทักษะการสร้างสรรค์ และนำเสนองานศิลปะจากจินตนาการ โดยสามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้เทคนิควิธีการของศิลปินในการสร้างผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ดนตรี มีความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบของดนตรีแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิพากษ์ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ คุณค่าของดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึกทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ของดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ร้องเพลง และเล่นดนตรีในรูปแบบต่างๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี แสดงความรู้สึกถึงดนตรีในเชิงสุนทรียะ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประเพณีวัฒนธรรม และ เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์

3. นาฏศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบของ นาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิวิจารณ์ คุณค่าของนาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึกและความคิดอย่างอิสระ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน

1.2 คุณภาพผู้เรียน

รู้และเข้าใจเรื่องทัศนธาตุและหลักการออกแบบและเทคนิคที่หลากหลายในการสร้างงานทัศนศิลป์ 2 มิติ และ 3 มิติ เพื่อสื่อความหมายและเรื่องราวต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์รูปแบบเนื้อหาและประเมินคุณค่างานทัศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่น สามารถเลือกงานทัศนศิลป์โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม สามารถออกแบบรูปภาพ สัญลักษณ์ กราฟฟิกในการนำเสนองานและความรู้ ทักษะที่จำเป็นต่ออาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์

รู้และเข้าใจถึงความแตกต่างทางด้านเสียง องค์ประกอบ อารมณ์ความรู้สึกของบทเพลงจากวัฒนธรรมต่างๆ มีทักษะในการร้อง บรรเลงเครื่องดนตรีทั้งเดี่ยวและเป็นวงโดยเน้นเทคนิคการร้องบรรเลงอย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะในการสร้างสรรค์บทเพลงอย่างง่าย อ่านเขียนโน้ตในบันไดเสียงที่มีเครื่องหมายแลงเสียงเบื้องต้นได้รู้และเข้าใจถึงปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบผลงานทางดนตรี องค์ประกอบของผลงานด้านดนตรีกับศิลปะแขนงอื่น แสดงความคิดเห็นและบรรยาย

ความรู้สึกที่มีต่อบทเพลงสามารถนำเสนอบทเพลงที่ชื่นชอบได้อย่างมีเหตุผล มีทักษะในการประเมินคุณภาพของบทเพลงและการแสดงดนตรี รู้ถึงอาชีพต่างๆที่เกี่ยวข้องกับดนตรีและบทบาทของดนตรีในธุรกิจบันเทิง เข้าใจถึงอิทธิพลของดนตรีที่มีผลต่อบุคคลและสังคม

รู้และเข้าใจที่มา ความสัมพันธ์ อิทธิพลและบทบาทของดนตรีแต่ละวัฒนธรรมในยุคสมัยต่างๆ วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้งานดนตรีได้รับการยอมรับ

1.3 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ทักษะศิลป์

มาตรฐาน ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

1. วิเคราะห์และอภิปรายรูปแบบเนื้อหาและคุณค่าในงานทัศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่นหรือของศิลปิน
2. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์เพื่อบรรยายเหตุการณ์ต่างๆ โดยใช้เทคนิคที่หลากหลาย
3. ระบุนาฬิกาที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ และทักษะที่จะเป็นต่อการประกอบอาชีพนั้น ๆ
4. เลือกงานทัศนศิลป์ โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสมและนำไปจัดนิทรรศการ

มาตรฐาน ศ 1.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่าง ทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

1. ศึกษาและอภิปรายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าทางวัฒนธรรม
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมทั้งไทยและสากล

สาระที่ 2 ดนตรี

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางด้านดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่าดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

1. เปรียบเทียบองค์ประกอบที่ใช้ในงานดนตรีและงานศิลปะอื่น
2. ร้องเพลง เล่นดนตรีเดี่ยวและวง โดยเน้นเทคนิคการร้อง การเล่น การแสดงออก และคุณภาพเสียง
3. แต่งเพลงสั้นๆจังหวะง่ายๆ

4. อธิบายเหตุผลที่เลือกใช้อุปกรณ์ประกอบดนตรีในการสร้างสรรค์งานดนตรีของตนเอง

5. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานดนตรีของตนเองและผู้อื่น

6. อธิบายเกี่ยวกับอิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลและสังคม

7. นำเสนอ หรือจัดการแสดงดนตรีที่เหมาะสมโดยการบูรณาการกับสาระการเรียนรู้อื่นในกลุ่มศิลปะ

สาระที่ 2 ดนตรี

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

1. บรรยายวิวัฒนาการของดนตรีแต่ละยุคสมัย

2. อธิบายลักษณะเด่นที่ทำให้งานดนตรีนั้นได้รับการยอมรับ

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

มาตรฐาน ศ 3.1

1. ระบุโครงสร้างของบทละคร โดยใช้ศัพท์ทางการละคร

2. ใช้นาฏศัพท์ หรือศัพท์ทางการละครที่เหมาะสม บรรยายเปรียบเทียบการแสดง อากัปกิริยาของผู้คนในชีวิตประจำวันและการแสดง

3. มีทักษะในการใช้ความคิดในการพัฒนารูปแบบการแสดง

4. มีทักษะในการแปลความและการสื่อสารผ่านการแสดง

5. วิเคราะห์เปรียบเทียบงานนาฏศิลป์ที่มีความแตกต่างกัน โดยใช้ความรู้เรื่อง องค์ประกอบนาฏศิลป์

6. ร่วมจัดงานแสดงในบทบาทหน้าที่ต่างๆ

7. นำเสนอแนวคิดจากเนื้อเรื่องของการแสดงที่สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

1. ออกแบบ และสร้างสรรค์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อแสดงนาฏศิลป์และการละครที่มาจากวัฒนธรรมต่างๆ

2. อธิบายความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครในชีวิตประจำวัน

3. แสดงความคิดเห็นในการอนุรักษ์

2. ความหมายของเอกสารประกอบการสอน

นคร พันธุ์ณรงค์ (2538, น.24) ให้ความหมายว่า เอกสารประกอบการสอน หมายถึง เอกสารหรืออุปกรณ์ที่ครูใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรที่ใช้ในสถานศึกษา ซึ่งมีหัวข้อและเนื้อหาครอบคลุมและครบถ้วนตามรายละเอียดของวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ครอบคลุมด้านต่างๆ คือ มีจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ตำราและหนังสืออ่านประกอบ แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียน เป็นต้น

ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์ (2537, น.97) ให้ความหมายว่า เอกสารประกอบการสอน หมายถึง เอกสารที่บอกเทคนิคการแก้ปัญหาการเรียนการสอนเฉพาะเรื่องหรือเฉพาะจุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้ครูและนักเรียนใช้ประกอบการเรียนการสอนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามหลักสูตร ซึ่งจะต้องมีหัวข้อและเนื้อหาที่ครอบคลุมและครบถ้วนตามองค์ประกอบของเอกสารประกอบการสอน

กล่าวโดยสรุป เอกสารประกอบการสอน หมายถึง เอกสารที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง โดยมีจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาวิชา และกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครอบคลุมครบถ้วนตามคำอธิบายรายวิชานั้นๆ ที่หลักสูตรกำหนดไว้

2.1 ลักษณะทั่วไปของเอกสารประกอบการสอน

ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์ (2537, น.97) กล่าวว่า เอกสารประกอบการสอนจะต้องประกอบไปด้วย 1) จุดประสงค์การเรียนรู้ 2) สาระสำคัญ 3) เนื้อหา 4) กิจกรรมการเรียน การสอน 5) การวัดผลประเมินผล 6) ตำราหรือหนังสืออ่านประกอบ 7) แบบทดสอบในแต่ละหน่วยการเรียน ซึ่ง ทรงจิต ปราสาท (2532, น.19 – 22) กำหนดว่า เอกสารประกอบการสอน มีองค์ประกอบ ดังนี้คือ ในแต่ละหน่วยการเรียนจะต้องประกอบด้วยความคิดรวบยอด จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน แบบฝึกหัดและคำถามท้ายบท และนคร พันธุ์ณรงค์ (2538, น. 42) เสนอว่า การเขียนเอกสารประกอบการสอนควรประกอบด้วย 1) ลำดับหน่วยการเรียนและชื่อหน่วยการเรียน 2) จุดประสงค์การเรียนรู้ 3) สาระสำคัญ 4) เนื้อหา 5) กิจกรรมการเรียนการสอน 6) สื่อการเรียนการสอน 7) การวัดผลประเมินผล 8) ตำราและหนังสืออ่านประกอบ 9) แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียน

2.2 ความสำคัญของเอกสารประกอบการสอน

ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์ (2537, น. 97) กล่าวว่า เอกสารประกอบการสอนมีความสำคัญดังนี้คือ 1) ช่วยให้ครูมีคู่มือการสอนที่ผลิตขึ้นเอง มีความมั่นใจที่จะดำเนินการสอนให้บรรลุจุดประสงค์ 2) ใช้เป็นคู่มือสำหรับครูหรือครูที่สอนแทน 3) ใช้สำหรับสอนซ่อมเสริมนักเรียน

เรียนซ้ำหรือสำหรับนักเรียนศึกษาด้วยตนเอง 4) ใช้เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลที่ถูกต้อง ที่ตรง เสนอแนะแก่บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ กรมวิชาการ เป็นต้น 5) เป็นผลงานวิชาการที่สามารถเผยแพร่เป็นตัวอย่างในการวางแผนการทำงานที่ดีได้ 6) ส่งเสริมให้มีการศึกษาหาความรู้จากหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผลประเมินผล

พิสันต์ ด่านไพบูลย์ (2536, น. 9) กล่าวถึงความสำคัญหรือประโยชน์ของเอกสารประกอบการสอนดังนี้ 1) ทำให้ผู้สร้างเอกสารประกอบการสอนได้ศึกษาหลักสูตรอย่างละเอียดเพื่อกำหนดขอบเขตของเนื้อหา และกำหนดจุดประสงค์ของรายวิชาที่จะทำเอกสารประกอบการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) ทำให้ผู้สร้างเอกสารประกอบการสอนได้ศึกษาค้นคว้าความรู้จากแหล่งวิชาต่างๆ

กล่าวโดยสรุป เอกสารประกอบการสอนมีความสำคัญและมีประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนของทั้งครูและนักเรียน ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติอยู่ โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก นี้สร้างขึ้นตามลักษณะทั่วไป ของเอกสารประกอบการสอนซึ่งประกอบไปด้วย ลำดับหน่วยการเรียนรู้ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียน มีคุณภาพมีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

3. แนวทางการจัดการเรียนการสอน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 22 กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ฉะนั้นครูผู้สอนและผู้จัดการศึกษาจะต้องเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะ ผู้ถ่ายทอดความรู้ ไปเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนผู้เรียนในการแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนนำข้อมูลนั้นๆ ไปสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง (กรมวิชาการ 2545, น. 21) มาตรา 22 ไม่ได้กล่าวไว้โดยตรงว่าต้องยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอนเพราะอาจจะสร้างปัญหาทางกฎหมายในการบังคับใช้และการตีความและตามปรัชญาการเรียนการสอนควรหลีกเลี่ยงแนวคิดแบบแยกขั้ว

ระหว่างการเรียนของผู้เรียนและการสอนของครู ในมาตรา 22 จึงกล่าวไว้เป็นกลางๆ ไว้โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ซึ่งเป็นที่เข้าใจ

โดยสรุปว่า หมายถึง การเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั่นเอง การเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้นเป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถที่จะเรียนรู้ตามความถนัดหรือความสนใจของตนเองได้โดยที่สถานศึกษาต้องจัดการศึกษา เพื่อตอบสนอง การเรียนรู้ตามความเหมาะสม ความต้องการของผู้เรียน (วิชย ดันศิริ 2542, น. 67)

3.1 หลักการและแนวคิดในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

สงบ ลักษณ์ะ (2542, น.19-22) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นการจัดการเรียนการสอนที่นักเรียนได้รับการยอมรับนับถือในการเป็นเอกัตบุคคล กล่าวคือ ผู้เรียนได้เรียนด้วยวิธีที่เหมาะสมกับความสามารถ ความสนใจหรือความต้องการของตน ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามกระบวนการเพื่อการเรียนรู้ได้รับการประเมิน ได้รับความช่วยเหลือเป็นรายบุคคล และได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพและสำเร็จตามอัตรภาพ

อัจฉรา วงศ์โสธร (2542, น.22) กล่าวว่า การเรียนที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้น ผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยการเรียนรู้ซึ่งช่วยเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพโดยการเตรียมการด้านเนื้อหา วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนต่างๆ ให้เหมาะสมกับผู้เรียนตลอดจนเป็นผู้คอยสอดส่อง สำนวญ ในขณะที่ผู้เรียนฝึกฝน และให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปรับปรุงตนเองและเกิดการพัฒนาขึ้น

ทัศนยา แคมมณี (2542, น.19 - 20) ได้เสนอหลักซึ่งใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางว่า เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้คิดค้น ได้สร้างและสรุปข้อความรู้ด้วยตนเอง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้

กรมวิชาการ (2544, น.1 - 2) ให้แนวคิดว่าการเรียนการสอนที่จะประสบความสำเร็จจำเป็นต้องมีครูสอนที่ดีเป็นอำนวยความสะดวกและทำหน้าที่เป็นกัลยาณมิตรแห่งการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริงเพื่อเติมเต็มศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตเหมาะสมกับความสนใจ ความสามารถของผู้เรียนเพราะผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนจนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ประมวลแนวคิดของนักการศึกษาทั้งหมด พบว่า การเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Center) คือการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์และของจริง เน้นกระบวนการเรียนรู้ให้สามารถเรียนรู้เป็น (Learning how to

learning) เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันและเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเริ่มจากชีวิตความเป็นอยู่ของตนและครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศ และ โลก ตลอดจนนำสื่อสมัยใหม่มาส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อความเข้มแข็งทางปัญญาให้คนไทยในอนาคตมีทักษะที่จะเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การจัดการ รักศิลปวัฒนธรรมของตนเอง พร้อมทั้งสามารถใช้และเลือกสรรการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากภายนอกได้อย่างหลากหลายและกว้างขวางเป็นการสร้าง พัฒนา และเตรียมทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพแบบยั่งยืน (สุพล วัณสินธ์, 2542, น. 2)

เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติขอใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นี้ได้สร้างขึ้นตามหลักการ แนวคิด ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งผู้วิจัยมุ่งหวังว่าเอกสารประกอบการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นจะสามารถสนองตอบความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ

4. ภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.1 ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

“ภูมิปัญญา” เป็นคำที่ใช้กันในหมู่นักศึกษามานานแล้ว ส่วนคำว่า “ภูมิปัญญาชาวบ้าน” หรือ “ภูมิปัญญาท้องถิ่น” หรือ “ภูมิปัญญาไทย” มีผู้กล่าวถึงกันมากขึ้นในทศวรรษที่ผ่านมาความเข้าใจเรื่องภูมิปัญญาชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้นเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะจะทำให้เข้าใจวัฒนธรรมของชาวบ้าน ทำให้เข้าใจภาพรวมของวัฒนธรรมของชาติได้นักการศึกษาหลายท่านได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “ภูมิปัญญา” หรือ “ภูมิปัญญาชาวบ้าน” หรือ “ภูมิปัญญาท้องถิ่น” แล้วแต่จะเรียกไว้ใกล้เคียงกันดังนี้

ภูมิ หมายถึง พื้น ชั้น พื้นเพ ความรู้

ภูมิปัญญา หมายถึง พื้นความรู้ ความสามารถ (ราชบัณฑิตยสถาน 2545, น.826)

ภูมิปัญญา (wisdom) หมายถึง ความรู้ ความคิดที่ได้สั่งสมไว้ หรือ ความสามารถในการสืบค้นหาคุณค่าและการสืบทอดคุณค่านั้น เช่น การเรียนรู้ว่า คนโบราณในสมัยก่อนมีการกินอยู่อย่างไร รักษาสุขภาพอย่างไร สร้างซ่อมแซมบ้านเรือน ประดิษฐ์เครื่องนุ่งห่ม ไร่อย่างไร เป็นต้น (กรมการปกครอง 2542, น. 30)

ภูมิปัญญาไทย หมายถึง พื้นความรู้ของคนไทย ชาติไทย และประเทศไทย (ปราณี ตันตยานุบุตร 2550, น. 2)

เสรี พงศ์พิศ (2551, น. 173) ให้ความหมายไว้ว่า ภูมิปัญญาไทย หมายถึง รากฐานปรัชญาชีวิตของคนไทย อันเป็นที่มาของความรู้ความสามารถต่างๆ ที่แสดงออกในวิถีชีวิตของคน

ไทย ในจารีตประเพณี วัฒนธรรมความเป็นอยู่ อาหาร บ้านเรือน เสื้อผ้า ยารักษาโรค เครื่องมือการทำมาหากิน ศิลปะการแสดง การละเล่น และเครื่องประดับตกแต่ง

ภูมิปัญญาชาวบ้าน หรือ วิชาการชาวบ้าน (Popular Wisdom) หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดได้เองนำมาใช้ในการแก้ปัญหา เป็นสติปัญญา เป็นองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้าน ทั้งกว้างและลึก ที่ชาวบ้านสามารถคิดได้เอง ทำเอง โดยอาศัยศักยภาพที่มีอยู่แก้ปัญหาคำเนินชีวิตในท้องถิ่นได้อย่างสมสมัย (สามารถ จันทรสุริย์ 2534, น.88)

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (อ้างใน ปรานี ตันตยานบุตร 2550, น.5) ให้ความหมายไว้ว่า ภูมิปัญญาชาวบ้าน (Popular Wisdom) หรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) หมายถึง พื้นเพรากฐานความรู้ของชาวบ้าน หรือความรู้ของชาวบ้านที่เรียนรู้และมีประสบการณ์สืบทอดต่อกันมาทั้งทางตรง คือ มีประสบการณ์ด้วยตนเองและทางอ้อม คือ เรียนรู้จากผู้ใหญ่หรือความรู้ที่สั่งสมกันมา กล่าวคือ ภูมิปัญญาชาวบ้าน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดได้เองและนำมาใช้แก้ปัญหา เป็นสติปัญญา เป็นองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้านทั้งในแง่มุมที่กว้างและลึกที่ชาวบ้านสามารถคิดเองทำเองโดยอาศัยศักยภาพที่มีอยู่แก้ปัญหาคำเนินชีวิตในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมกับกาลสมัยและถ่ายทอดสืบทอดกันมาเป็นวัฒนธรรม เช่น วัฒนธรรมการกิน วัฒนธรรม การแต่งกาย ศิลปวัฒนธรรมและความเชื่อ

วีระพงษ์ แสง-ชูโต (2552, น. 50) ให้ความหมายว่า ภูมิปัญญา หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง องค์ความรู้ ทักษะ วิธีการและเครื่องมือต่างๆ ที่เกิดจากสติปัญญาและความสามารถของคนในท้องถิ่นที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น รวมทั้งความสามารถในการประสานความรู้ใหม่ๆ กับความรู้ดั้งเดิมในท้องถิ่นเพื่อการใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่นนั้นๆ

ปรานี ตันตยานบุตร (2550, น. 5-6) กล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาชาวบ้านนั้น จะใช้เลือกใช้คำใดแล้วแต่บริบทของคำนั้นๆ เมื่อกล่าวขยายครอบคลุมทั้งชาติ เรียกว่า ภูมิปัญญาไทย

กล่าวโดยสรุป ภูมิปัญญา คือ องค์ความรู้ ทักษะ วิธีการที่บรรพบุรุษสั่งสมและถ่ายทอดกันมา เพื่อใช้พัฒนาการดำเนินชีวิตของตน ชุมชน ให้เกิดประโยชน์สูงสุดภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ ภูมิปัญญาดั้งเดิมในท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่นนั้นๆซึ่งอาจเป็นการประสานความรู้ใหม่ๆ กับความรู้ดั้งเดิมในท้องถิ่นด้วย และถ่ายทอดสืบทอดกันมาบนพื้นฐานของวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาชาวบ้านนั้น จะใช้เลือกใช้คำใดแล้วแต่บริบทของคำนั้นๆ เมื่อกล่าวขยายครอบคลุมทั้งชาติ เรียกว่า ภูมิปัญญาไทย

4.2 ความสำคัญและลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่น

สังคมที่ดำรงอยู่ได้ด้วยตนเองเป็นเวลานานเป็นชนชาติ หรือประเทศจะต้อง มีภูมิปัญญาของตนเอง เพราะภูมิปัญญาเป็นเรื่องของการสืบทอดประสบการณ์จากอดีตจนถึงปัจจุบันอย่างต่อเนื่องไม่ขาดสาย ภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงสะสมเกิดขึ้นจากประสบการณ์ ของชีวิต สังคม ตามสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันและถ่ายทอดสืบต่อกันมาเป็นวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นมีลักษณะจำเพาะกับท้องถิ่น มีความเชื่อมโยงและบูรณาการสูงทั้งในเรื่องของกาย ใจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เช่น ความคิดเรื่อง แม่พระธรณี พระคงคา พระโพสพ พระภูมิเจ้าที่ รุกขเทวดา เป็นต้น ซึ่งเป็นตัวอย่างของการนำเอาธรรมชาติมาเป็นนามธรรมที่สื่อไปถึงส่วนลึกของจิตใจที่เชื่อมโยงไปสู่อัตลประโยชน์ โดยการสร้างความสัมพันธ์ที่ถูกต้องให้คนเคารพธรรมชาติ นอกการบูรณาการแล้ว ภูมิปัญญาท้องถิ่นยังให้ความสำคัญแก่ประสบการณ์จึงมีความเคารพผู้อาวุโส เพราะผู้อาวุโสมีประสบการณ์มากกว่า ซึ่งจะเห็นได้ว่าสังคมกำหนด ให้ความสำคัญต่อภูมิปัญญา และมีส่วนกำหนดความสัมพันธ์ของคนในสังคม กล่าวคือ ลักษณะการเกิดของภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้น เป็นองค์ความรู้ที่ได้มีการสั่งสมกันมา เป็นเวลานาน โดยได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมและความศรัทธาความเชื่อในศาสนาที่มีการถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่นหนึ่งในท้องถิ่นนั้นๆ เพื่อใช้ในการดำรงชีวิต การอยู่ร่วมกันของสังคมในท้องถิ่น ภูมิปัญญาเป็นการรับใช้ อนุรักษ์ คน ชุมชน สังคม ถ้าขาดภูมิปัญญาเปรียบดังขาดการขาดรากของชีวิต (วิระพงษ์ แสง-ชูโค 2552, น.57)

สุชาติ แสงทอง (2553, น.3-4) กล่าวว่า ภูมิปัญญาสร้างความเป็นปึกแผ่นสร้างความภาคภูมิใจ ภูมิปัญญาไทยเป็นภูมิปัญญาที่โดดเด่น เช่น มรดกทางภาษา ชาติไทย มีอักษรไทยเป็นของตนเอง มีวรรณกรรมไทยที่มีความไพเราะ มีอาหารไทยที่เลิศรสสู่ครัวโลก มีพืชสมุนไพรที่หายากมีคุณค่า มีภูมิปัญญาที่สะท้อนออกมาในงานหัตถกรรมตลอดจนศิลปปะคนตรี เป็นภูมิปัญญาที่สร้างความภาคภูมิใจให้แก่ชาติ ภูมิปัญญาพื้นบ้านสร้างความสมดุลให้แก่คนในสังคมและธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน ซึ่งแสดงออกมาในงานประเพณีต่างๆ เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง เป็นต้น ภูมิปัญญาพื้นบ้านเป็นบ่อเกิดของพฤติกรรมทางจริยธรรม เช่น พฤติกรรมเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย เช่นการไหว้ศาลพระภูมิ พฤติกรรมทางจริยธรรมที่เกี่ยวกับการทำมาหากิน เช่น การสู่ขวัญข้าว การสู่ขวัญเรือ พฤติกรรมเกี่ยวกับวิถีการดำเนินชีวิต เช่น การบรรพชาอุปสมบท

ภูมิปัญญา เปลี่ยนแปลงปรับปรุงได้ตามยุคสมัยเมื่อกาลเวลาเปลี่ยนไป เช่น มีการทำลายป่าคนในชุมชนก็ร่วมมือกันอนุรักษ์ป่า สร้างกฎระเบียบร่วมกันรักษาป่าโดยคิดปลูกป่าทดแทนขึ้น สร้างภูมิคุ้มกันให้รักป่า อนุรักษ์ป่าโดยการบวชต้นไม้ ชักชวนกันออมเงิน เกิดกลุ่มที่เกี่ยวกับการออมในหมู่บ้าน ภูมิปัญญาต่างๆ เหล่านี้ เกิดขึ้น ปรับเปลี่ยน เปลี่ยนแปลง ไปตามยุคสมัย ภูมิปัญญานับว่าเป็นศูนย์รวมแห่งความสามัคคี ความมั่นคง ความเข้มแข็งของปวงชน

ประเวศ วะสี (2534, น.83) กล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความสำคัญต่อชุมชน โดย ภูมิปัญญามีส่วนกำหนดความสัมพันธ์ของคนในสังคมนั้น กล่าวคือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีวัฒนธรรมเป็นฐาน ไม่ใช่วิทยาศาสตร์ที่เน้นแต่วัตถุและทอดทิ้งวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความเชื่อมโยง ยึดโยง ชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อมเข้าไว้ด้วยกันอย่างละเมียดละไมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเน้น ความสำคัญของจริยธรรมมากกว่าวัตถุธรรม

กล่าวโดยสรุป ภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งเป็นประสบการณ์ เป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่นนั้นๆ และถ่ายทอดสืบต่อกันมาบนพื้นฐานของวัฒนธรรม เป็นผลงานการสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่มีมาตั้งแต่โบราณ ซึ่งถือว่าเป็นมรดกอันล้ำค่าของคนไทยที่สะท้อนความเป็นไทยใน ส่วนที่ละเอียดอ่อน ละเมียดละไม อ่อนโยนต่อธรรมชาติและเพื่อนมนุษย์ได้อย่างหมดจดงดงามยิ่ง เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นสุนทรียที่สามารถกลมกลืนบุคคลให้มีความเป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงมีความสำคัญยิ่งต่อการดำรงความเป็นชาติที่เป็นปึกแผ่น ดำรงความเป็นมนุษย์ที่น่าภาคภูมิใจยิ่ง

ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีลักษณะเชื่อมโยงกันไปหมดในทุกสาขาวิชา ดังนั้นวิชาเกี่ยวกับการศึกษา เศรษฐกิจอาชีพ ความเป็นอยู่ ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม ศิลปะดนตรี การละเล่น วัฒนธรรมเหล่านั้นจะผสมผสานกลมกลืนกันไปหมด (ประเวศ วะสี 2530, น.75) ภูมิปัญญา มี 2 ลักษณะ คือ (เสรี พงศ์พิศ 2529, น.145 และ ชนวน รัตนวราหะ 2541, น.5)

1. ลักษณะที่เป็นนามธรรม คือ วัฒนธรรมที่เป็นความเชื่อในจิตธรรม (Spiritualism) ซึ่งไม่สามารถวัด จับต้อง และพิสูจน์ได้ทางวิทยาศาสตร์ ความเชื่อในศาสนาที่ทำให้คนประกอบกรรมดีเพื่อความพ้นทุกข์ ความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ส่งผลให้คนกระทำความดี ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของบรรพบุรุษ มีความกตัญญู รู้จักการแบ่งปันทำให้เกิดความสันติสุขแก่ตน และสังคม ลักษณะดังกล่าวเป็นโลกทัศน์ ชีวิตทัศน์ เป็นปรัชญาในการดำเนินชีวิต เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเกิด แก่ เจ็บ ตาย คุณค่า และความหมายของทุกสิ่งในชีวิตประจำวัน

2. ลักษณะที่เป็นรูปธรรม คือ วัฒนธรรมที่เป็นวัตถุธรรม (Materialism) ที่สามารถเห็นและจับต้องได้ รวมทั้งสามารถพิสูจน์ วัด อธิบาย ได้ทางวิทยาศาสตร์ เช่น สามารถอธิบายได้ว่าทำไมเกษตรผสมผสานจึงทำให้ดินดีขึ้น มีความชื้นมากขึ้น เกิดศัตรูพืชน้อยลง ลดการระบาดของศัตรูพืชได้ ทั้งนี้เพราะเนื่องจากความหลากหลายทางชีวภาพของพืชและสัตว์ที่สนับสนุนเกื้อกูลซึ่งกันและกันในระบบนิเวศน์ ซึ่งเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องเกี่ยวกับเฉพาะด้านต่างๆ เช่น การเกษตร หัตถกรรม ศิลปะดนตรี รวมทั้งเทคโนโลยีสมัยใหม่ทั้งหลาย มิปัญญาเหล่านี้จะสะท้อนออกมาใน 3 ลักษณะที่สัมพันธ์ใกล้ชิดกัน คือ

2.1 ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกัน คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับโลก
สิ่งแวดล้อม สัตว์ พืช ธรรมชาติ

2.2 ความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ คนกับคนที่รวมกันอยู่ในชุมชน สังคม

2.3 ความสัมพันธ์กับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ สิ่งเหนือธรรมชาติ สิ่งที่ไม่สามารถ
สัมผัสได้ทั้งหลายทั้งหมดทั้งสิ้น

ความสัมพันธ์ทั้งสามลักษณะนี้ คือ สามมิติในเรื่องเดียวกัน คือ วิถีชีวิต
ของชาวบ้านที่สะท้อนออกมาถึงภูมิปัญญาในการดำเนินชีวิตอย่างมีเอกภาพเหมือนสามมุมของ
สามเหลี่ยม ภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงมีความสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิต (เสรี พงศ์พิศ 2529, น. 146)

4.3 เพลงรำวงย้อนยุค

ประวัติความเป็นมาของเพลงพื้นบ้านหรือเพลงรำวงย้อนยุค

ดนตรีหรือบทเพลงมีมาช้านานถ่ายทอดกันมาหลายชั่วอายุคน ดนตรีหรือ บทเพลง
พื้นบ้านของไทยนั้นเชื่อกันว่ามีกำเนิดมาก่อนศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช (ประทีป
สุขไสภา 2530, น.14) ซึ่งอเนก นาวิกมูล (2522, น.93) กล่าวไว้ในหนังสือ “คุณค่าเพลงพื้นเมือง :
เพลงนอกศตวรรษ” ว่า คุณค่าของเพลงพื้นเมือง เป็นมรดกทางวรรณกรรมของชาวบ้านนิรนามที่ได้
แต่งเพลงของเขาขึ้น เมื่อเป็นบทเพลงที่ไพเราะจึงเป็นที่นิยมสืบทอดกันมาในที่สุด ไม่มีใครรู้ว่าใคร
เป็นคนแต่งบทเพลงนั้น และแต่งขึ้นเมื่อใด

ดนตรีหรือบทเพลงพื้นบ้านเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่แฝงอยู่ในการละเล่นของไทย
(สุชาติ แสงทอง 2553, น.43) ดนตรีหรือเพลงพื้นบ้านของชาวบ้านในท้องถิ่นต่างๆ ในแต่ละ
ท้องถิ่นซึ่งได้ประดิษฐ์แบบแผนการร้องไปตามความนิยม สำนวนภาษาพูดเพี้ยนแปร่งแตกต่างกัน
เพลงพื้นบ้านนิมร้อง รำ ในเวลาเทศกาล งานชุมนุมรื่นเริงกัน เช่น งานตรุษ งานสงกรานต์ ขึ้นปี
ใหม่ กลุณี ผ้าป่า และการลงแขกเอาแรงกันในกิจการงานอาชีพ เช่น เกี่ยวข้าว นวดข้าว เป็นต้น การ
ประดิษฐ์เพลงและคำร้องเป็นไปตามความนิยม เพลงเหล่านี้ จำสืบทอดมาเป็นขั้นๆ อย่างแน่นแฟ้น
ตามถิ่นที่อยู่ต่างๆ เรียกว่าเพลงพื้นบ้าน ซึ่งเพลงพื้นบ้าน มีลักษณะเด่นอยู่ที่ความเรียบง่ายทั้งด้านการ
แต่งกาย ไม่มีเครื่องดนตรีก็เล่นได้เพียงแต่ปรบมือให้เข้าจังหวะเท่านั้น ต่อมาจึงมีการใช้เครื่อง
ดนตรีมาประกอบให้เกิดความสนุกยิ่งขึ้น (ประทีป สุขไสภา 2530, น.14-15) เพลงพื้นบ้านเป็น
เพลงที่สอดแทรกในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ให้ข้อคิด คติสอนใจ และสะท้อนให้เห็นถึงความ
สามัคคี วิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณีต่างๆ รวมทั้งยังปลูกฝังให้คนมีจิตใจ โอบอ้อมอารี
เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซึ่งเป็นคุณธรรมที่คุ้มครองโลกให้เกิดสันติสุข (จุฑามณี บ้านมอญ 2550, น. 6) ดัง
งานวิจัยเรื่อง จริยธรรมที่ปรากฏในคำกลอนที่พบว่า หมอลำคำกลอนมีบทบาทในการสอน
จริยธรรมแก่สังคมอีสานเหมือนกับพระสงฆ์แต่แตกต่างกันที่วิธีการถ่ายทอดเท่านั้น คือ การสอน

จริยธรรมของพระสงฆ์จะเป็นการพูดสอนและการสนทนา ส่วนการสอนของหมอลำเป็นการลำและเป็นการแสดง แต่มีจุดหมายอย่างเดียวกันคือ เพื่อให้ผู้ฟังเป็นคนดีของสังคม มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ดำรงตนอยู่ในกรอบจารีตประเพณีอันดีงามของสังคม (พระมหาประหยัด ปัญญาวิโร (สุนนท์) 2542, บทคัดย่อ) และพระครูโสภิตธรรมประยุต (อุดม อุดมศิลป์ โสภ/สงสุระ) (2551, บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาพุทธจริยธรรมที่ปรากฏในเพลงโคราช พบว่า บทเพลงมักนิยม กล่าวสอนหรือให้แนวคิดที่เน้นความเป็นชาวพุทธโดยถ่ายทอดเรื่องกรรมดี กรรมชั่ว นรก สวรรค์ เรื่องศีล 5 ความมีเมตตาธรรมต่อกัน การหลีกเลี่ยงอบายมุข ทางแห่งความเสื่อม ความกตัญญูรู้คุณทั้งคนและวัตถุ และความไม่ประมาทในการดำเนินชีวิต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี (2548, น.1-3) กล่าวว่า เพลงพื้นบ้านเป็นวรรณกรรมปากเปล่า เป็นวัฒนธรรมที่มีคุณค่ายิ่ง เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความสุข และวิถีชีวิตของคนไทยในอดีต ในสังคมเกษตรกรรมซึ่งเมื่อมีงานใหญ่ต้องพึ่งแรงงานจำนวนมากจะช่วยกันทำโดยไม่มีค่าจ้าง เรียกว่า “ลงแขก” เมื่อเหน็ดเหนื่อยจากงานก็จะ คลายเหนื่อยด้วยการร้องรำทำเพลง ทำให้เกิดความสนุก เกิดความสามัคคี เพลงพื้นบ้านจึงเกิดจากวิถีชีวิตที่สืบสาน ต่อกันมาเป็นวัฒนธรรมและความเชื่อของแต่ละท้องถิ่น

สรุปได้ว่า คนตรีหรือบทเพลงพื้นบ้าน หรือเพลงร่ายย้อนยุคเป็นศิลปะ อย่างหนึ่งที่แฝงอยู่ในการละเล่นของไทย และอยู่ร่วมกับสังคมไทยมาหลายชั่วอายุคนเป็นมรดกทางวรรณกรรมของชาวบ้านนิรนามที่ได้แต่งเพลงสะท้อนภาพเหตุการณ์สำคัญๆ ของวิถีสังคมสอดแทรกในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละยุคแต่ละสมัยเป็นบทเพลงที่ไพเราะนิยมร้องเล่น สืบทอดกันมาโดยไม่มีใครรู้ว่าใครเป็นคนแต่งบทเพลงนั้นและแต่งขึ้นเมื่อใด

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นคุณลักษณะเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของบุคคลที่ได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์ด้านๆ อันเป็นผลจากการเรียนการสอนซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบและแนวทางในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

สมบุรณ์ ชิดพงษ์และคณะ (2540, น.6 – 7) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับการเรียนต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน คือ

1. ด้านความคิด (Cognitive Domain) เป็นความสามารถของสมองในด้าน การคิดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ซึ่งเป็นพฤติกรรมแยกย่อยเป็น 6 ชั้น คือ

1.1 ความรู้ความจำ (Memory) เป็นความสามารถในการทรงไว้ รักษาไว้ ซึ่งมวลประสบการณ์ต่างๆ ในชีวิตที่รับรู้มา

1.2 ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นความสามารถในการแปลความ ตีความ และขยายความในเรื่องราวและเหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตที่ต้องประสบ

1.3 การนำไปใช้ (Application) เป็นความสามารถที่นำประสบการณ์ที่ได้รับมาไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาใหม่

1.4 การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามารถในการจับใจความสำคัญและการหาความสัมพันธ์ หลักการ ของสิ่ง หรือ เรื่องราว เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น

1.5 การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถในการคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ เรื่องราวต่างๆ ขึ้นมาใหม่โดยใช้สิ่งเดิมมาดัดแปลง และปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพดีกว่าเดิม

1.6 การประเมินค่า (Evaluation) เป็นความสามารถในการตัดสินใจ ตีราคา และสรุป ในเรื่องราว เหตุการณ์ต่างๆ

2. ด้านความรู้สึก (Affective Domain) เป็นท่าที ความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อสิ่งต่างๆ ดังนี้

2.1 การรับรู้ (Receiving) เป็นความรู้สึกจับไว้ในกรณีที่รับรู้ต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ การตอบสนอง (Responding) เป็นการมีปฏิกิริยาต่อสิ่งเร้าด้วยความรู้สึกที่ยินยอมเต็มใจ และพอใจ

2.2 การสร้างคุณค่า (Valuing) เป็นการแสดงออกซึ่งความรู้สึกมีส่วนร่วมต่อสิ่งต่างๆ ตั้งแต่การยอมรับ นิยมชมชอบและเชื่อถือในสิ่งนั้น

2.3 การจัดระบบ (Organization) เป็นการสร้างความคิดรวบยอดของคุณค่าให้เกิดมีระบบโดยอาศัยความสัมพันธ์ของคุณค่าในสิ่งที่ยึดถือ

2.4 การสร้างลักษณะนิสัย (Characterization) เป็นการจัดคุณค่าที่มีอยู่แล้วให้เป็นระบบและยึดถือเป็นลักษณะนิสัยของบุคคล

3. ด้านทักษะ (Psychomotor Domain) เป็นทักษะในการปฏิบัติ 5 ทักษะคือ

3.1 การเลียนแบบ (Imitation) เป็นการเลือกหาตัวแบบที่สนใจ

3.2 การทำตามแบบ (Manipulation) เป็นการลงมือทำตามแบบที่สนใจ

3.3 การหาความถูกต้อง (Precision) เป็นการตัดสินใจเลือกทำตามแบบที่เห็นว่าถูกต้อง

3.4 การทำอย่างต่อเนื่อง (Articulation) เป็นการกระทำสิ่งที่เห็นว่าถูกต้องได้อย่างเป็นเรื่องราว

3.5 การทำโดยธรรมชาติ (Naturalization) เป็นการทำงานเกิดทักษะ สามารถทำได้โดยอัตโนมัติจนเป็นธรรมชาติ

กระบวนการทางปัญญาด้านพุทธิพิสัยได้รับการปรับปรุงใหม่ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. จำ (Remembering) หมายถึงความสามารถในการระลึกได้ แสดงรายการได้ บอกได้ ระบุได้ เช่น นักเรียนบอกความหมายของทฤษฎีได้ เป็นต้น
2. เข้าใจ (Understanding) หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายและยกตัวอย่างสรุป อ้างอิง เช่น นักเรียนสามารถอธิบายแนวคิดของทฤษฎีได้
3. ประยุกต์ใช้ (Applying) หมายถึง ความสามารถในการนำไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหา เช่น นักเรียนสามารถใช้ความรู้ในการแก้ปัญหาได้
4. วิเคราะห์ (Analysis) หมายถึง ความสามารถในการเปรียบเทียบ อธิบายลักษณะ การจัดการ เช่น นักเรียนสามารถบอกความแตกต่างระหว่าง 2 ทฤษฎีได้
5. ประเมินค่า (Evaluating) หมายถึง ความสามารถในการตรวจสอบวิจารณ์ ตัดสิน เช่น นักเรียนสามารถตัดสินคุณค่าของทฤษฎีได้
6. คิดสร้างสรรค์ (Creating) หมายถึง ความสามารถในการออกแบบ (Design) วางแผน และผลิต เช่น นักเรียนสามารถนำเสนอทฤษฎีใหม่ที่แตกต่างไปจากทฤษฎีเดิมได้

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะความรู้ ความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอนหรือประมวลประสบการณ์ที่พึงประสงค์ที่ได้รับจากการฝึกอบรมและการเรียนการสอนจนทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้และเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดใช้การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน โดยกำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามกระบวนการทางปัญญา

5.2 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักการศึกษากล่าวถึงขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

เขาวดี วิบูลย์ศรี (2540, น.16 – 25) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวัดผลการเรียนหรือการสอน

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2545, น. 97 – 99) ได้สรุปลำดับขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

1. ควรเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระและพฤติกรรมที่ต้องการจะวัด ตารางวิเคราะห์หลักสูตรจะใช้เป็นกรอบในการออกข้อสอบ โดยระบุจำนวนข้อสอบในแต่ละเรื่องและพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดไว้

2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้เป็นพฤติกรรมที่ผู้สอนมุ่งหวังให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ซึ่งผู้สอนจะต้องกำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. กำหนดชนิดของข้อสอบและวิธีสร้าง โดยการศึกษาดารางวิเคราะห์หลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณาและตัดสินใจเลือกใช้ชนิดของข้อสอบที่จะใช้วัดว่าจะเป็นแบบใด โดยเลือกให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

4. เขียนข้อสอบออกข้อสอบตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตรและให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

5. ตรวจสอบข้อสอบให้มีความถูกต้องตามหลักวิชาและมีความสมบูรณ์ครบถ้วนตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร

6. จัดพิมพ์แบบทดสอบ โดยมีคำชี้แจงหรือคำอธิบายวิธีตอบแบบทดสอบและจัดวางรูปแบบการพิมพ์ให้เหมาะสม

7. ทดสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ การทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบเป็นการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบก่อนนำไปใช้จริง โดยนำแบบทดสอบไปทดลองสอบกับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มที่ต้องการจะสอบจริง แล้วนำผลการสอบมาวิเคราะห์และปรับปรุงข้อสอบให้มีความเหมาะสม

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อใช้ทดสอบนักเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติข้ออยู่โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงราววงย้อนยุค จำนวน 30 ข้อ และออกข้อสอบย่อยแต่ละหน่วยการเรียนรู้หน่วยละ 10 คะแนน แบบทดสอบวัดความสามารถหน่วยละ 10 คะแนน รวม 120 คะแนน เพื่อใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียนโดยออกข้อสอบตามลำดับขั้นตอนในการออกข้อสอบดังกล่าวเพื่อให้ได้ข้อสอบที่ดีมีคุณภาพ และสามารถวัดผลได้ตรงตามจุดประสงค์ การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

6. คนตรีไทย

การเรียนการสอนคนตรีไทย

บุญเสริม กุศล (2525, น.45) ได้เสนอแนะแนวทางในการเรียนการสอนคนตรีไทยไว้ดังนี้

1. การกำหนดเป็นตารางสอน ควรกำหนดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

2. การกำหนดวิธีเริ่มหัดแก่ผู้ที่ยังไม่เคยเรียนคนตรีไทยมาก่อน เช่น ทำนั่ง ทำจับไม้ ทำพันนิ้ว ทำชีซอ เป็นต้น

3. การกำหนดเพลง นับตั้งแต่เพลงแรกที่หัด ถ้าเป็นเครื่องสายก็มักจะนิยมเพลงจระเข้หางยาว ถ้าเป็นปี่พาทย์ก็มักใช้เพลงสาธุการเป็นการเริ่มต้น ส่วนเพลงต่อจากนั้นถ้าเป็นเพลงตามลำดับแบบโบราณจะทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่ายเพราะยังฟังความไพเราะของเพลงไม่ออก ควรใช้เพลงที่คุ้นหูเสียก่อนจนกว่าผู้หัดใหม่มีความรู้และทักษะพอสมควรแล้วจึงย้ายไปสอนเพลงตามลำดับแบบโบราณอันจะทำให้พื้นฐานทางดนตรีแน่นขึ้น

4. ควรมีสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้เอื้ออำนวยให้สมาชิกใหม่ประทับใจในดนตรีไทย

มนตรี ตราโมท (2540, น.89 – 90) กล่าวถึงการสอนดนตรีไทยดังนี้

1. นั่งให้ถูกแบบแผนแห่งการใช้เครื่องดนตรีชนิดนั้นๆ
2. จับเครื่องดนตรีให้ถูกลักษณะ เช่น จระเข้ต้องพันไม้ดีดอย่างไรวางนิ้วและมืออย่างไร หรือจับไม้ดีดมืออย่างไร
3. การเริ่มกระทำให้มีเสียง โดยยังไม่ต้องเป็นเพลง เครื่องดนตรีประเภทดีด สี มักใช้สายเปล่า ยังไม่ลงนิ้ว แล้วจึงไล่เสียงเรียงและข้าม ส่วนฆ้องมักเริ่มต่อเพลงสาธุการแล้วต่อด้วยโหมโรงเย็น เครื่องดนตรีประเภทดีด สี ควรฝึกสอดประสานให้รู้จักการเทียบสายเฉพาะเครื่องดนตรีด้วย
4. เริ่มต้นต่อเพลงที่สั้นๆ และง่ายก่อน แล้วค่อยๆ เพิ่มลำดับความยากขึ้น
5. บอกให้รู้จังหวะต่างๆ ไปโดยการเคาะ แล้วรวมให้เห็นเป็นจังหวะหนึ่ง คือ หนึ่งและจับ แล้วรวมให้รู้ว่าเท่าใดหนึ่ง เท่าใดนับ เป็น 1 จังหวะหน้าทับขึ้นต้นตรงไหน หมดจังหวะตรงไหน
6. บอกให้รู้ว่าทำนองอย่างไรใช้แทนกันได้บ้าง เปรียบเทียบให้เห็นว่าเท่ากันอย่างไร ควรจะใช้เม็ดทรายอย่างไร ตรงไหน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปริญดา จินดาศักดิ์ (2535) ศึกษาวิจัยเรื่อง สุนทรียะแห่งดนตรี พบว่า การกล่าวถึงความงามในดนตรีนั้นมักจะเป็นคำอธิบายเกี่ยวกับความพึงพอใจซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าควรพิจารณาความงามของดนตรีที่ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ในดนตรี

การศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างเอกสารประกอบการสอนมีดังนี้

อรรวรรณ เมฆกมล (2544, บทคัดย่อ) ได้สร้างเอกสารประกอบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาไทยระดับปริญญาตรี ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2) การรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับเอกสารประกอบการเรียนการสอนพบว่า นักศึกษาพึงพอใจต่อเอกสารประกอบการเรียนการสอนด้านประโยชน์ร้อยละ 83.67 ด้าน

ความสามารถในการปรับปรุงทักษะทางภาษาร้อยละ 97.96 ด้านความน่าสนใจของเนื้อหา ร้อยละ 76.60

ทองเย็น ชันขวา (2549, ออนไลน์) ได้พัฒนาเอกสารประกอบการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง งานประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า 1) เอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง งานประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้มีประสิทธิภาพ 86.75 / 85.63 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีเรื่องงานประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้มีค่าเท่ากับ 0.78 ซึ่งหมายความว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.78 หรือคิดเป็นร้อยละ 78 3) ผลสัมฤทธิ์ทางเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง งานประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ ผลสัมฤทธิ์ทางเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 4) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหินลาดมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง งานประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือระดับความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.29

อริสรา ศรีวิโรจน์ (2550, ออนไลน์) สร้างและหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานประดิษฐ์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การประดิษฐ์ของประดับตกแต่งจากวัสดุและเศษวัสดุ พบว่า

1) เอกสารประกอบการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพที่ 81.78 / 83.65 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 80 / 80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และ 3) นักเรียน มีเจตคติต่อการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนว่ามีความเหมาะสม ยกเว้นด้านลักษณะ รูปเล่ม และภาพประกอบ

จรรยา ถ้ำเลิศ (2550, ออนไลน์) พัฒนาคุณภาพการสอนวิชางานประดิษฐ์ รหัสวิชา ง 43102 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า 1) เอกสารประกอบการสอนวิชางานประดิษฐ์ รหัสวิชา ง 43102 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพที่ 83.58 / 82.34 2) ผลสัมฤทธิ์ ทางเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนวิชางานประดิษฐ์โดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชางานประดิษฐ์ รหัสวิชา ง 43102 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาพรวมในระดับมากที่สุด

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า เอกสารประกอบการสอนที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนนั้นสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสบ

ผลสำเร็จได้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ กล่าวคือ เอกสารประกอบการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 80 / 80 และนักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนมีคะแนน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นอกจากนี้ การเรียนการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนดังกล่าวยังส่งผลต่อเจตคติ ค่ายบวกของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนในรายวิชานั้นๆอีกด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติขงู่โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก เป็นงานวิจัยเชิงพัฒนามีจุดประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติขงู่โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติขงู่โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ที่เรียนวิชาดนตรี รหัสวิชา 31101 จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียน 70 คน ซึ่งนักเรียนในแต่ละห้องเรียนประกอบด้วยนักเรียนที่มีทักษะทางดนตรีสูง ปานกลาง และอ่อนคละกั้นไป

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ที่เรียนวิชาดนตรี รหัสวิชา 31101 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้ โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก

2. โครงสร้างแผนการสอนการปฏิบัติซอู้ โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 เวลา 8 สัปดาห์รวม 16 ชั่วโมง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความสามารถการปฏิบัติซอู้ โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุคในระหว่างดำเนินการปฏิบัติ จำนวน 6 หน่วย ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบ 4 ตัวเลือก ใช้หาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้ โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุคโดยใช้ทดสอบนักเรียนในระหว่างเรียนในแต่ละหน่วย ดังรายละเอียด ดังนี้

หน่วยที่	เรื่อง	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน / ข้อ	แบบวัดความสามารถ / ข้อ	รวม / ข้อ
1	โน้ตและจังหวะดนตรีไทย	10	10	20
2	ลักษณะในการนั่งบรรเลง	10	10	20
3	ส่วนประกอบของซอู้	10	10	20
4	การเทียบเสียงและการสีสายเปล่าซอู้	10	10	20
5	การได้เสียงและการบรรเลงเพลงในการฝึก	10	10	20
6	การบรรเลงเพลงเถาและเพลงที่ประยุกต์มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น	10	10	20
	การบรรเลงเพลงที่ประยุกต์มาจาก ภูมิปัญญาท้องถิ่น	10	10	20
	การบรรเลงเพลงที่ประยุกต์มาจาก ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย	10	10	20
	รวม	60	60	120

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบทดสอบแบบ 4 ตัวเลือกใช้หาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้ โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค โดยใช้ทดสอบนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้ โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก

2. การสร้างโครงสร้างแผนการสอนการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความสามารถการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับหลักสูตร รวมทั้งศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพลงพื้นบ้าน เพลงร่ำวงย้อนยุค และเอกสารประกอบการสอน

2. กำหนดขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับเพลงร่ำวงย้อนยุค ระยะเวลาในการสอน โดยเลือกเพลงที่นำไปใช้ในการเรียนการสอน จำนวน 5 เพลง คือ 1) เพลงวันนี้มีนัด 2) เพลง สายลมหวน 3) เพลงรักจริง 4) เพลงยุงรำแพน และ 5) เพลงมีกรรมต้องจำจาก.

3. สร้างเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้ครอบคลุมเนื้อหาที่กำหนด เป็น 6 หน้า

4. สร้างโครงสร้างแผนการสอนการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น : เพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อใช้เป็นคู่มือครูในการเรียนการสอน

5. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความสามารถ การปฏิบัติซอู้แบบ 4 ตัวเลือก รวมหน่วยละ 20 ข้อ เป็นจำนวน 120 ข้อ เพื่อใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระหว่างดำเนินการปฏิบัติ

สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการปฏิบัติข้ออยู่แบบ 4 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อ เพื่อใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติข้ออยู่โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค และใช้หาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติข้ออยู่โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค

6. ผู้วิจัยนำเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติข้ออยู่โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค โครงสร้างแผนการสอนการปฏิบัติข้ออยู่โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดความสามารถการปฏิบัติข้ออยู่ไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของเนื้อหา ภาษา และข้อคำถาม ผู้วิจัยนำข้อบกพร่องที่พบมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 คน อีกครั้งหนึ่ง

7. ผู้วิจัยนำเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติข้ออยู่โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค โครงสร้างแผนการสอนการปฏิบัติข้ออยู่โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดความสามารถการปฏิบัติข้ออยู่ทั้งหมดที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง ความถูกต้องเชิงเนื้อหาและพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหากับจุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดประสงค์ของการวิจัย โดยวิธีการหาค่า IOC (รายนามผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ปรากฏในภาคผนวก)

8. นำเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติข้ออยู่โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น : เพลงรำวงย้อนยุค โครงสร้างแผนการสอนการปฏิบัติข้ออยู่โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความสามารถ การปฏิบัติข้ออยู่ มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะและคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยเลือกใช้เฉพาะข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไปมาใช้ และนำแบบทดสอบทั้งหมดมาตรวจสอบถูกต้องความสมบูรณ์ก่อนนำไปอีกครั้ง ก่อนนำไปทดลองใช้

9. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการปฏิบัติข้ออยู่ที่ถูกต้องสมบูรณ์ไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คนเพื่อนำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบมาหาค่าความเที่ยง ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ค่าความยาก-ง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบแต่ละข้อ ด้วยวิธีของ คูลเดอร์ ริชาร์ดสัน

(Kuder Richardson) โดยโปรแกรมสำเร็จรูปซึ่งข้อสอบที่ดีสามารถนำไปใช้ในการวัดผล ประเมินผลได้ต้องมีค่าความเที่ยงไม่น้อยกว่า 0.60 ค่าความยาก-ง่าย (p) ระหว่าง 0.20-0.08 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

10. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการปฏิบัติข้อปฏิบัติที่ไม่อยู่ในเกณฑ์มาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมเพื่อให้มีค่าความเที่ยง ค่าความเชื่อมั่น ค่าความยาก-ง่าย และค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่กำหนดก่อนนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

การดำเนินการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ใช้เวลาในการทดลองนอกเวลาเรียน 8 สัปดาห์ 16 ชั่วโมง โดยดำเนินการตามโครงสร้างแผนการสอนตามลำดับ ดังนี้

1. นักเรียนได้รับการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการปฏิบัติข้อปฏิบัติก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการปฏิบัติข้อปฏิบัติ จำนวน 30 ข้อ

2. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการปฏิบัติข้อปฏิบัติ จำนวน 30 ข้อ ไปตรวจให้คะแนน โดยข้อใดทำถูกได้ข้อละ 1 คะแนน ข้อใดทำผิดได้ 0 คะแนน

3. ดำเนินการเรียนการสอนหน่วยที่ 1-6 ตามลำดับ และเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในแต่ละหน่วย นักเรียนจะได้รับการประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความสามารถของแต่ละหน่วยๆ ละ 20 ข้อ

4. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความสามารถการปฏิบัติข้อปฏิบัติของแต่ละหน่วยๆ ละ 20 ข้อ ไปตรวจให้คะแนน โดยข้อใดทำถูกได้ข้อละ 1 คะแนน ข้อใดทำผิดได้ 0 คะแนน

5. เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนครบทั้ง 6 หน่วยแล้ว นักเรียนได้รับการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการปฏิบัติข้อปฏิบัติ หลังเรียน จำนวน 30 ข้อ

6. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการปฏิบัติข้อปฏิบัติ หลังเรียน จำนวน 30 ข้อ ไปตรวจให้คะแนน โดยข้อใดทำถูกได้ข้อละ 1 คะแนน ข้อใดทำผิดได้ 0 คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติข้อปฏิบัติโดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. หาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิรามจังหวัดพิษณุโลกโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละ

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุคโดยค่าที (t-test)

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows โดยใช้สถิติดังนี้

1. ค่าสถิติสำหรับการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

1.1 ค่าเฉลี่ย วิเคราะห์ระดับคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม โดยบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์การกระจายของคะแนน โดยสมนึก กัททิษณี (2546 : 250)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
 $\sum X^2$ แทน ผลรวม

1.3 ค่าร้อยละ

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.4 ค่า t-test (Dependent) ใช้ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ก่อนเรียน และหลังเรียน โดยล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543, น.248)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะเปรียบเทียบกับค่าวิกฤต เพื่อ
ทราบ ความมีนัยสำคัญ
D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน
N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

2. ค่าสถิติสำหรับการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

2.1 ค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ใช้ตรวจสอบ ความเที่ยงตรง และความสอดคล้องของเนื้อหา (Content Validity) และจุดประสงค์การเรียนรู้และความเป็นปรนัย ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้องของ สมนึก ภัทธิยานี (2546, น.218 - 220)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การ
เรียนรู้กับเนื้อหาหรือระหว่างแบบทดสอบกับ
จุดประสงค์การเรียนรู้
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
ทั้งหมด
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 ค่า p และค่า r ใช้ตรวจสอบค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก และค่า ความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบด้วยวิธีของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ซึ่งมีระบบการ ให้คะแนนคือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน มีสูตรการคำนวณโดย พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540, น.123) ดังนี้

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ระดับความยาก
	R	แทน	จำนวนผู้ตอบถูกทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ / (จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลองทั้งหมด)

3. การหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติข้อมู้อู่โดยการประยุกต์ใช้
ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใช้สูตร E_1/E_2 โดย
เผชิญ กิจระการ (2546, น.30-36)

การหาค่าของ E_1 (หาค่า 80 ตัวแรก) โดยใช้สูตร

$$E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการขณะดำเนินการ
	$\sum X$	แทน	คะแนนรวมของการทำแบบทดสอบย่อยแต่ละ เพลงรวมกัน
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบย่อยทุกเพลง รวมกัน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

การหาค่าของ E_2 (หาค่า 80 ตัวหลัง) โดยใช้สูตร

$$E_2 = \frac{\sum F}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum F$	แทน	คะแนนรวมของการทำแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติขอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร้าวข้อนยุค สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิจัยเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติขอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร้าวข้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติขอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพลงร้าวข้อนยุค

ตอนที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติขอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร้าวข้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติขอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร้าวข้อนยุคสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลกในภาพรวม

ร้อยละของค่าเฉลี่ยคะแนนในการทำกิจกรรมระหว่างดำเนินการ โดยใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติขอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร้าวข้อนยุค สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3						ร้อยละของค่าเฉลี่ยคะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน
หน่วยที่ 1	หน่วยที่ 2	หน่วยที่ 3	หน่วยที่ 4	หน่วยที่ 5	หน่วยที่ 6	= 83.44
80.00	82.83	84.33	84.00	81.17	80.00	
ประสิทธิภาพกระบวนการระหว่างดำเนินการ = 82.06						ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
$E_1 / E_2 = 82.06 / 83.44$						=83.44

จากตาราง 1 พบว่า ร้อยละของค่าเฉลี่ยคะแนนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ทำกิจกรรมระหว่างดำเนินการปฏิบัติข้ออยู่ โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค หน่วยที่ 1 - 6 และร้อยละของค่าเฉลี่ยคะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน E_1/E_2 เป็น 82.06 / 83.44 ซึ่งผ่านเกณฑ์ของงานวิจัยนี้ (80 / 80) คะแนนในระหว่างดำเนินการปรากฏใน ตาราง 2

ตารางที่ 2 แสดงคะแนนระหว่างดำเนินการปฏิบัติของผู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค หน่วยที่ 1 – 6

คนที่	หน่วยที่ 1			หน่วยที่ 2			หน่วยที่ 3			หน่วยที่ 4			หน่วยที่ 5			หน่วยที่ 6			ทั้งหมัด
	1*	2*	รวม	1*	2*	รวม	1*	2*	รวม	1*	2*	รวม	1*	2*	รวม	1*	2*	รวม	
	10	10	20	10	10	20	10	10	20	10	10	20	10	10	20	10	10	20	
1	8	8	16	9	9	18	8	8	16	9	8	17	8	8	16	8	9	17	100
2	8	7	15	9	9	18	6	8	14	9	8	17	8	8	16	6	6	12	92
3	7	8	15	9	9	18	8	8	16	9	8	17	8	8	16	8	8	16	98
4	9	9	18	9	9	18	8	9	17	8	9	17	8	8	16	8	8	16	102
5	9	9	18	9	9	18	9	9	18	9	9	18	8	8	16	8	8	16	104
6	10	9	19	8	8	16	7	8	15	6	8	14	7	9	16	8	8	16	96
7	10	9	19	8	8	16	10	8	18	9	9	18	8	8	16	8	8	16	103
8	10	9	19	8	8	16	8	9	17	9	8	17	7	9	16	9	8	17	102
9	9	8	17	8	8	16	8	9	17	8	8	16	8	8	16	8	8	16	98
10	9	7	16	8	8	16	8	9	17	9	8	17	8	8	16	9	6	15	97
11	9	7	16	7	8	15	8	9	17	9	9	18	8	8	16	8	8	16	98
12	8	8	16	8	9	17	8	8	16	8	8	16	9	8	17	9	8	17	99
13	7	7	14	7	8	15	10	8	18	10	9	19	7	7	14	8	9	17	97
14	5	7	12	9	9	18	10	9	19	8	8	16	8	8	16	8	9	17	98
15	6	6	12	8	8	16	9	8	17	8	8	16	8	8	16	8	9	17	94
16	8	7	15	8	8	16	10	8	18	10	8	18	8	8	16	8	8	16	99
17	7	8	15	9	9	18	10	9	19	10	8	18	8	8	16	8	8	16	102

1* = คะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียน 2* = คะแนนวัดความสามารถการปฏิบัติของผู้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

คนที่	หน่วยที่ 1			หน่วยที่ 2			หน่วยที่ 3			หน่วยที่ 4			หน่วยที่ 5			หน่วยที่ 6			ทั้งหมด
	1*	2*	รวม	1*	2*	รวม	1*	2*	รวม	1*	2*	รวม	1*	2*	รวม	1*	2*	รวม	
	10	10	20	10	10	20	10	10	20	10	10	20	10	10	20	10	10	20	
18	8	8	16	6	8	14	8	8	16	9	8	17	7	9	16	7	8	15	94
19	8	8	16	9	8	17	9	9	18	8	9	17	7	9	16	7	8	15	99
20	8	8	16	9	9	18	10	8	18	8	8	16	9	9	18	8	8	16	102
21	9	9	18	7	8	15	8	9	17	8	8	16	9	9	18	8	8	16	100
22	9	9	18	8	8	16	9	8	17	8	8	16	10	10	20	9	8	17	104
23	8	8	16	8	8	16	9	8	17	8	9	17	8	8	16	8	9	17	99
24	8	8	16	9	9	18	8	9	17	6	8	14	9	9	18	8	8	16	99
25	10	9	19	10	8	18	9	9	18	8	8	16	8	8	16	8	9	17	104
26	10	9	19	10	8	18	9	9	18	10	9	19	8	8	16	8	8	16	106
27	8	7	15	8	8	16	6	8	14	8	8	16	7	9	16	6	8	14	91
28	7	6	13	8	8	16	8	8	16	9	8	17	8	8	16	8	8	16	94
29	6	6	12	7	8	15	8	7	15	8	9	17	8	8	16	8	8	16	91
30	7	7	14	7	8	15	7	9	16	8	9	17	7	7	14	8	8	16	92
รวม	245	235	480	247	250	497	253	253	506	254	250	504	239	248	487	238	242	480	2954
\bar{x}	8.17	7.8	16	8.2	8.3	17	8.4	8.4	17	8.5	8.3	17	8	8.3	16	7.93		16.	
ร้อยละ			80			82.83			84.33			84			81.17			80	80.06

1* = คะแนนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียน 2* = คะแนนวัดความสามารถการปฏิบัติข้ออื่น

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้เอกสาร ประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค ในภาพรวม

การประเมินผล	N	\bar{x}	S.D.	t – value	p – value
ก่อนเรียน	30	14.90	0.07	29.13	0.00**
หลังเรียน	30	25.03	0.05		

**P ≤ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุคมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (\bar{x} = 25.03) สูงกว่าก่อนเรียน (\bar{x} = 14.90) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 จึงพิจารณาคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนต่อไป ดังปรากฏในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน หลังเรียน และความก้าวหน้าของประสิทธิผลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพลงรำวงย้อนยุค

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ความก้าวหน้าของประสิทธิผล
1	11	26	15
2	14	24	10
3	13	24	11
4	15	25	10
5	18	26	8
6	12	26	14
7	15	27	12
8	18	27	9
9	17	25	8
10	12	25	13
11	14	25	11
12	15	25	10
13	16	25	9

ตารางที่ 4 (ต่อ)

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ความก้าวหน้าของประสิทธิผล
14	16	24	8
15	17	24	7
16	15	26	11
17	14	26	12
18	13	23	10
19	17	26	9
20	18	27	9
21	16	26	10
22	12	24	12
23	17	24	7
24	15	24	9
25	16	27	11
26	17	28	11
27	12	23	11
28	13	24	11
29	14	23	9
30	15	22	7
รวม	447	751	304
	ประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์ร้อยละ	83.44	40.48

จากตารางที่ 4 พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติขออยู่โดย การประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อน เรียน ทุกคนโดยมีคะแนนหลังเรียนหรือประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์คิดเป็น ร้อยละ 83.44 และมี ประสิทธิภาพในการเรียนเพิ่มขึ้นคิดเป็น ร้อยละ 40.48

ซึ่งประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์ร้อยละ 83.44เป็นประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการ สอนซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 80 จึงพิจารณาความแตกต่างเป็นรายข้อต่อไปในตาราง 5

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้
เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติขลุ่ยโดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา
ท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค พิจารณาเป็นรายข้อ

ข้อที่	คะแนนก่อนเรียน		คะแนนหลังเรียน		t – value	p – value
	X	S.D.	X	S.D.		
1	0.57	0.50	0.87	0.35	2.52	0.01**
2	0.47	0.51	0.83	0.38	3.61	0.00**
3	0.77	0.43	0.83	0.38	2.97	0.00**
4	0.40	0.50	0.77	0.43	3.27	0.00**
5	0.47	0.51	0.87	0.35	3.90	0.00**
6	0.63	0.49	0.93	0.25	3.53	0.00**
7	0.67	0.48	0.93	0.25	3.25	0.00**
8	0.27	0.45	0.60	0.50	3.01	0.00**
9	0.57	0.50	0.83	0.38	2.80	0.00**
10	0.43	0.50	0.87	0.35	4.71	0.00**
11	0.53	0.51	0.90	0.31	4.10	0.00**
12	0.43	0.50	0.80	0.41	4.10	0.00**
13	0.30	0.47	0.73	0.45	3.79	0.00**
14	0.40	0.50	0.73	0.45	3.81	0.00**
15	0.50	0.51	0.83	0.38	3.34	0.00**
16	0.50	0.51	0.87	0.35	3.61	0.00**
17	0.53	0.51	0.83	0.38	3.53	0.00**
18	0.47	0.51	0.87	0.35	3.53	0.00**
19	0.50	0.51	0.87	0.35	4.10	0.00**
20	0.53	0.51	0.83	0.38	3.07	0.00**
21	0.33	0.48	0.67	0.48	3.34	0.00**
22	0.50	0.51	0.77	0.43	2.50	0.01**
23	0.70	0.47	0.93	0.25	2.97	0.00**
24	0.43	0.50	0.87	0.35	4.18	0.00**
25	0.63	0.49	0.93	0.25	3.53	0.00**
26	0.47	0.51	0.80	0.41	3.34	0.00**
27	0.60	0.50	0.90	0.31	3.53	0.00**

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนก่อนเรียน		คะแนนหลังเรียน		t – value	p – value
	X	S.D.	X	S.D.		
28	0.33	0.48	0.77	0.43	3.10	0.00**
29	0.53	0.51	0.87	0.35	3.81	0.00**
30	0.43	0.50	0.87	0.35	4.18	0.00**
รวม	0.50	0.07	0.84	0.05	29.13	0.00**

**P ≤ 0.01

จากตารางที่ 5 พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติข้อ ๒ โดย การประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อน เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกข้อ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร้าวซอ้นยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิราม วิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก มีจุดประสงค์เพื่อหาประสิทธิภาพของเอกสาร ประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร้าวซอ้นยุค สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน ของนักเรียนที่เรียน โดยใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ ใช้ภูมิปัญญา ท้องถิ่นเพลงร้าวซอ้นยุค

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอ พรหม พิราม จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ที่เรียนวิชาดนตรี รหัสวิชา 31101 จำนวน 70 คน ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนที่มีทักษะทางดนตรีสูง ปานกลาง และอ่อนคละกันไป

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหม พิราม จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ที่เรียนวิชาดนตรี รหัสวิชา 31101 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลาก

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 หาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้โดยการ ประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร้าวซอ้นยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน พรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร้าว ซอ้นยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัด พิษณุโลก

สรุปผลการวิจัย

1. เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้ โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพลง รำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอ พรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก มีประสิทธิภาพที่ 82.06 / 83.44

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้ โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพลงรำวงย้อนยุคสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

ผลการใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้ โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้ โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก มีประสิทธิภาพที่ 82.06 / 83.44 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 80 / 80 ผลการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองเย็น ชันขวา (2549, ออนไลน์) ซึ่งพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง งานประดิษฐ์ จากวัสดุเหลือใช้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่พบว่า เอกสารประกอบการเรียนการสอนเรื่อง งานประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้มีประสิทธิภาพ 86.75 / 85.63 2 และ อริสรา ศรีวิโรจน์ (2550, ออนไลน์) ที่สร้างและหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานประดิษฐ์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การประดิษฐ์ของประดับตกแต่งจากวัสดุและเศษวัสดุ พบว่า เอกสารประกอบการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพที่ 81.78 / 83.65 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

การใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้ โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพลง รำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอ พรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก มีประสิทธิภาพที่ 82.06 / 83.44 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 80 / 80 นั้นอาจเป็นเพราะว่า

1.1 เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้ โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ผ่านการศึกษาค้นคว้าและทดลอง ปรับปรุงแก้ไขร่วมกันระหว่าง

ผู้เชี่ยวชาญหลายท่านผ่านการทดลองใช้อย่างเป็นระบบจนสามารถตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนได้ ผู้เรียนสามารถใช้เอกสารประกอบการสอนไปศึกษาด้วยตนเองตามสภาพโอกาส และความสามารถของตน เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้ โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จึงมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

1.2 เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้ โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลกที่สร้างขึ้นนั้นมียังมีองค์ประกอบครบถ้วนตามลักษณะของเอกสารประกอบการสอนซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบของเอกสารประกอบการสอน คือ

1. มีชื่อหน่วยการเรียนรู้
2. มีจุดมุ่งหมาย
3. มีเนื้อหา
4. มีแบบฝึกที่ชัดเจน สามารถฝึกได้ด้วยตนเอง
5. มีการวัดผลที่ชัดเจน เพียงตรง

เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้ โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลกที่สร้างขึ้นจึงมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้ โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาความก้าวหน้าของประสิทธิผลในภาพรวม (ตารางที่ 4) พบว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าของประสิทธิผลถึงร้อยละ 40.48 แสดงว่า นักเรียนประสบผลสำเร็จทางการเรียนเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรยา ล้าเลิศ (2550, ออนไลน์) ที่พัฒนาคุณภาพการสอนวิชางานประดิษฐ์ รหัสวิชา ง 43102 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับ อรรวรรณ เมฆกมล (2544, บทคัดย่อ) ที่สร้างเอกสารประกอบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาไทยระดับปริญญาตรี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการเรียนการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้ โดยการ

ประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำแนวคิดในการผลิตเอกสารประกอบการสอนไปพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนในรายวิชาดนตรีไทย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียนให้มากที่สุด
2. ควรพัฒนาเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอู้ โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อไปให้ทันสมัย และให้หลากหลายรูปโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง. (2542). **พอกิน พออยู่**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อาสาศึกษาดินแดน.
- กรมวิชาการ. (2544). **การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด : แนวทางสู่การปฏิวัติ**.
กรุงเทพฯ : ศูนย์สภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2545). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จรรยา ล้ำเลิศ. (2550). **การพัฒนาคุณภาพการสอนวิชางานประดิษฐ์ รหัสวิชา ง 43102 โดยใช้
เอกสารประกอบการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนก้นถرارมณเฑ์ อำเภอก้นถرارมณเฑ์
จังหวัดศรีสะเกษ** : (ออนไลน์). <http://www.kr.ac.th/research/data/21.pdf>.
- จักรชัย ธรรมสอน และคณะ. (2537). “**ร่างข้อเสนอเกี่ยวกับงานภาคสนามเกี่ยวกับคณิตศึกษา**,” ใน
ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนวิชาคณิต. นครสวรรค์ :
พิมพ์การพิมพ์.
- จุฑามณี บ้านมอญ. (2550). **การศึกษาเพลงพื้นบ้านท่าโพ ตำบลท่าโพ อำเภอหนองขาหย่าง
จังหวัดอุทัยธานี**. ปรินญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยากวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- รัตนวราหะ. (2541). “**เกษตรกรรมในระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียง : ความสำคัญของ
ภูมิปัญญาท้องถิ่น**,” ใน **เอกสารประกอบการจัดเสวนา เรื่อง ยุทธศาสตร์เศรษฐกิจพอเพียง
กับการพัฒนาชุมชน**. (เอกสารอัดสำเนา)
- ทัศนา แจมมณี. (2542). “**การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : โมเดล
ชิปปา (CIPPA MODEL)**,” ใน **วารสารวิชาการ**. 2(4) เมษายน.
- นคร พันธุ์รงค์. (2538). **คู่มือการทำผลงานทางวิชาการเพื่อขอกำหนดตำแหน่งอาจารย์ 3**.
เชียงใหม่ : ส. ศุภลักษณ์การพิมพ์.
- นลินี บุญธรรม. (2553). “**ร้อง เล่น เต้น ฟัง : มิติใหม่ของการส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ**,” ใน
ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนวิชาคณิต. นครสวรรค์ :
พิมพ์การพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7 แก้ไขเพิ่มเติม, กรุงเทพฯ :
สุวีริยาสาส์น,

- บุญเสริม กุศลลี. (2525). “แนวทางในการพัฒนาดนตรีไทย,” ใน *ดนตรีไทยอุดมศึกษา*.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประทีป สุขโสภณ. (2530). *เอกสารประกอบการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต การแสดงศิลปะของ
ท้องถิ่น*. สุโขทัย : ม.ป.ท.
- ประเวศ วะสี. (2534). “การศึกษาของชาติกับภูมิปัญญาท้องถิ่น,” ใน *ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการ
ดำเนินงานด้านวัฒนธรรมและการพัฒนาชนบท*. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป.
- ปราณี ดันตยานุบุตร. (2550). *ภูมิปัญญาไทย*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธุรกิจบัณฑิต.
- ปริญญา จินดาศักดิ์. (2535). *สุนทรียะแห่งดนตรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชา
ปรัชญา กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เผชิญ กิจระการ. (2544). “การวิเคราะห์ประสิทธิภาพสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (E_1 / E_2)
ใน การวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 7 : 44-62 ; กรกฎาคม 2544.
- ทรงจิต ปราสาท. (2532). *การเขียนผลงานทางวิชาการที่เป็นเอกสาร*. กรุงเทพฯ : อินเดียมสเตอร์.
- ทองเย็น ชันขวา. (2549). *การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนการสอนกลุ่มสาระการงานอาชีพ
และเทคโนโลยี หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 งานประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*.
โรงเรียนบ้านหินลาด ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม : (ออนไลน์).
<http://www.krusakon.com>.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 7
กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2545). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
เฮ้าส์ ออฟ เดอร์มิสท์.
- พิสันต์ ดำนไพบูลย์. (2536). *รายงานผลการสร้างเอกสารประกอบการสอนรายวิชา สอ71 ท้องถิ่น
ของเรา 1 (จังหวัดเชียงใหม่)*. เชียงใหม่ : โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ.
- พระครูโสภิตธรรมประยุต (อุดม อุดมมปัญญา/สงสุระ). (2551). *การศึกษาพุทธจริยธรรม
ที่ปรากฏในเพลงโคราช*. ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาประหยัด ปัญญาโร (สุนนท์). (2542). *จริยธรรมที่ปรากฏในคำกลอน. ปริญญาพุทธ
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*.
- มนตรี ตราโมท. (2540). *ดุริยางคศาสตร์ไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : มติชน.

- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2540). การวัดผลและการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2545). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 6.
กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). สถิติวิทยาทางการวิจัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วิชัย ต้นศิริ. (2542). แนวทางการปฏิรูปการศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2534). งานดนตรีไทยอุดมศึกษา ครั้งที่ 22.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์
- วีระพงษ์ แสง-ชูโต. (2552). แนวทางการจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น.
เชียงใหม่ : บริษัทโชตนาพริน จำกัด.
- ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์. (2537). เส้นทางความก้าวหน้าของข้าราชการครู. กรุงเทพฯ :
เอมพันธ์จำกัด.
- สมนึก กัททิษฐี. (2546). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กทม. :
ประสานการพิมพ์, 2546.
- สมบูรณ์ ชิดพงษ์และคณะ. (2540). เอกสารประกอบการอบรม เรื่อง การวัดผลสัมฤทธิ์.
กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ-
ประสานมิตร.
- สงบ ลักษณะ. (2542). “CIPPA : - Story Model,” ใน วารสารปฏิรูป. 20(250) : 1 – 3 ตุลาคม.
สุพล วังสินธุ์. (2542). CIPPA : รูปแบบและการดำเนินการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.
กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- สุชาติ แสงทอง. (2553). “วิธีวิทยาที่หลากหลายกับการเข้าถึงความรู้ทางดนตรี,” ใน ภูมิปัญญา-
ท้องถิ่นกับการประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนวิชาดนตรี. นครสวรรค์ : ริมปิงการพิมพ์,
สุชาติ แสงทอง. (2553). “อดีตรับใช้ปัจจุบัน : กรณีศึกษาการประดิษฐ์สร้างดนตรีร่วมสมัย
เพลงรำโทน ตำบลเขาทอง อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์,” ใน ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับ
การประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนวิชาดนตรี. นครสวรรค์ : ริมปิงการพิมพ์.
- เสรี พงศ์พิศ. (2529). คีนสู่รากเหง้า. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เทียนวัน.
- (2551). แนวคิดแนวปฏิบัติ ยุทธศาสตร์พัฒนาท้องถิ่น. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์พลังปัญญา.

สามารถ จันทร์สุรย์. (2534). “ภูมิปัญญาชาวบ้านคืออะไร อย่างไร,” ใน *ภูมิปัญญาชาวบ้าน*.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี. (2548). *สืบสานเพลงพื้นบ้านทำโพ*. อุทัยธานี : ม.ป.ท.

อรรวรรณ เมฆกมล. (2544). *การสร้างเอกสารประกอบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการพูด*

ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาไทย ระดับปริญญาตรี. กาญจนบุรี : สถาบันราชภัฏ

กาญจนบุรี.

อริสรา ศรีวิโรจน์. (2550). *การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนกลุ่มสาระการงานอาชีพและ*

เทคโนโลยี (งานประดิษฐ์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การประดิษฐ์ของประดับตกแต่ง

จากวัสดุและเศษวัสดุ. โรงเรียนวัดโนนสะอาด อำเภอวิหารบารมี จังหวัดพิจิตร : (ออนไลน์).

<http://www.phichit.net/abstracts/2551>.

อัจฉรา วงศ์ไธธร (2542). *การทดลองและการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ*.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์สธน โจรนตระกูล
2. นางศศิธร นักปี่
3. รองศาสตราจารย์ ดร.สุขแก้ว คำสอน

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย



ที่ ศษ.0564.14/ 2874

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

๑๑ มิถุนายน 2555

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุขแก้ว คำสอน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย ว่าที่ร้อยตรี ณภัทรพล โสตรนาภูรินทร์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาคนตรี(คนตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาเอกสารการสอนการปฏิบัติข้อผู้ โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุคสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- | | | |
|---------------|-----------|---------------|
| 1. รศ.ดร.มนัส | วัฒนไชยยศ | ประธานกรรมการ |
| 2. ผศ.บรรจง | ชลวิโรจน์ | กรรมการ |

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)
รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2473-7000 ต่อ 1810



ที่ ศธ.0564.14/ 2885

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

๑๑ มิถุนายน 2555

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวศศิธร นักปี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย ว่าที่ร้อยตรี ณภัทรพล โสตนวาทินทร์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาคนตรี(คนตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาเอกสารการสอนการปฏิบัติซอด้ โดยการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุคสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- | | | |
|---------------|------------|---------------|
| 1. รศ.ดร.มนัส | วัฒน์ไชยยศ | ประธานกรรมการ |
| 2. ผศ.บรรจง | ชลวิโรจน์ | กรรมการ |

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรยุทธ์ เสรมรุษจงร)
รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2473-7000 ต่อ 1810



ที่ ศธ.0564.14/ 2821

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

๑๑ มิถุนายน 2555

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน รองศาสตราจารย์ ธอน โรจนตระกูล

สิ่งที่ส่งมาด้วย มบบทสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย ว่าที่ร้อยตรี ณภัทรพล โสตนานาฏรินทร์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาคนตรี(คนตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาเอกสารการสอนการปฏิบัติซอด้ โดยการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงซอซอสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- | | | |
|---------------|------------|---------------|
| 1. รศ.ดร.มนัส | วิฒนาไชยยศ | ประธานกรรมการ |
| 2. ผศ.บรรจง | ชลวิโรจน์ | กรรมการ |

- ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาค้นคว้าจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)
รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

ภาคผนวก ค
ชุดเอกสารประกอบการสอน

เอกสารประกอบการสอน

หน่วยที่ 1

ชื่อเรื่อง โน้ตและจังหวะในดนตรีไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านโน้ตและจังหวะของดนตรีไทยได้
2. นักเรียนสามารถปฏิบัติจังหวะดนตรีไทยได้

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการสอน
2. แบบทดสอบ
3. นิ่ง

การวัดผลประเมินผล

1. แบบทดสอบความรู้
2. แบบทดสอบความสามารถ

โน้ตเพลงไทย

ความนำ

ความไพเราะของเสียงดนตรีเกิดขึ้นได้จากการที่มีผู้ประพันธ์และผู้บรรเลง ซึ่งความไพเราะของเสียงดนตรีนี้เราไม่สามารถบอกต่อกันได้นอกจากการสัมผัสด้วยตัวเองจากการฟังหรือบรรเลงเองเท่านั้น

ในอดีต การเรียนรู้ศิลปะดนตรีในทุกอารยธรรม เราอาศัยหลักความจำแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ในส่วนการเรียนดนตรีไทย เราอาศัยการ นอยเพลง ซึ่งมีลักษณะเดียวกับการฮัมเพลงในการเรียนการสอนดนตรีของชาวตะวันตก ซึ่งการนอยเพลงคีตกวีไทยในอดีตสามารถเลียนเสียงทั้งดนตรีและการขับร้องได้อย่างดียิ่ง

ต่อมาได้มีการพัฒนาระบบโน้ตดนตรีไทยขึ้น จากการที่ต่อเพลงแบบสัญญาณ ก็กลายมาเป็นแบบสัญลักษณ์โดยการบันทึกเป็นสัญลักษณ์เฉพาะตัว เพื่อช่วยในการจดจำซึ่งก็เป็นเฉพาะส่วนบุคคลยังไม่เป็นระบบที่ยอมรับกัน

ครั้นถึงสมัยที่มีการปฏิรูปการศึกษา ในสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เกิด โรงเรียน ตามความหมายปัจจุบันขึ้น ซึ่งแต่ก่อนเด็กไทยเรียนหนังสือจากวัดและจากผู้ปกครองที่บ้าน มาตรฐานและหลักสูตรวิชาต่างๆมิได้มีการกำหนดไว้ และจากการเสด็จทอดพระเนตรการจัดระบบโรงเรียนในต่างประเทศของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงโปรดเกล้าให้ส่งนักเรียนไทยให้ไปศึกษาต่อยังต่างประเทศ เช่น อังกฤษ และฝรั่งเศส ซึ่งภายหลังได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษาไทยเป็นอย่างมาก แรงผลักดันที่สำคัญอีกประการหนึ่งอันส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษาคือ อิทธิพลของชาวตะวันตกที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย ในช่วงเวลาเดียวกันนี้วัฒนธรรมโน้ตแบบตะวันตกได้เริ่มเข้ามามีบทบาทในสังคมไทยมากขึ้น การปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างดนตรีทั้งสองวัฒนธรรมนั้นจึงเป็นสิ่งที่มิอาจหลีกเลี่ยงได้จากธรรมชาติของดนตรีตะวันตกที่มีกระบวนการการจดบันทึกโน้ตและสามารถถ่ายทอดได้อย่างมีประสิทธิภาพนี้เอง ได้ก่อให้เกิดการพัฒนาระบบโน้ตของไทยขึ้นในระยะเวลาต่อมา เช่น การกำหนดให้ใช้สัญลักษณ์เลียนชื่อระดับเสียงขึ้นต่ำต่างๆตามแบบดนตรีตะวันตก โดยใช้อักษร 7 ตัวคือ ค ร ม ฟ ซ ล ท ซึ่งการใช้อักษรเหล่านี้แทนเสียง โด เร มี ฟา ซอล ลา ที สามารถทำให้การอ่านโน้ตออกเป็นเสียงดนตรีได้

การนำระบบโน้ตมาใช้ช่วงแรก ก็ประสบปัญหาเกี่ยวกับแนวคิดของบุคคลในวงการดนตรีไทย ซึ่งในช่วงแรกของระบบโน้ตดนตรีไทยเรายังใช้แบบตัวเลข ซึ่งการอ่านออกเสียงในการร้องเป็นเพลงไม่สะดวกเท่ากับระบบ โด เร มี ฟา ซอล ลา ที โด ประกอบกับในระยะหลังมีสถาบันอุดมศึกษาได้เปิดการสอนวิชาดนตรีมากขึ้น จึงทำให้ระบบนี้ใช้กันแพร่หลาย

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าการเรียนดนตรีไทยในอดีตซึ่งมีการสอนแบบความจำและต่อเพลงจากครูโดยตรง จะทำให้การเรียนดนตรีไทยมีประสิทธิภาพทางด้านเทคนิค และความไพเราะทางด้านน้ำเสียงและอารมณ์มากกว่าการเรียนโดยดูจากโน้ตเป็นหลัก แต่การที่อาศัยโน้ตเป็นหลักนี้ก็ได้ประโยชน์ในด้านการเก็บบันทึกเพลงไว้ช่วยในการจำ หรือเป็นการสะดวกต่อผู้บรรเลงในด้านเวลา ดังนั้นการเรียนดนตรีเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดก็ควรใช้ทั้ง 2 วิธีควบคู่กันไป

องค์ประกอบของโน้ตเพลงไทย

1. อักษรแทนเสียง

ในระบบการบันทึกโน้ตดนตรีไทยใช้ตัวอักษร 7 ตัว (ระบบ Sol – Fa) เป็น

สัญลักษณ์

แสดงความสูงต่ำของเสียงดังนี้

ด	แทนเสียง	โด	โน้ตสากล	C
ร	แทนเสียง	เร	โน้ตสากล	D
ม	แทนเสียง	มี	โน้ตสากล	E
ฟ	แทนเสียง	ฟา	โน้ตสากล	F
ซ	แทนเสียง	โซล	โน้ตสากล	G
ล	แทนเสียง	ลา	โน้ตสากล	A
ท	แทนเสียง	ที	โน้ตสากล	B

2. ห้องเพลง

ห้องเพลงของคนตรีไทย 1 บรรทัด มี 8 ห้องเพลง ดังนี้

ตัวอย่าง

ห้องที่1	ห้องที่2	ห้องที่3	ห้องที่4	ห้องที่5	ห้องที่6	ห้องที่7	ห้องที่8
----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

ความสั้นยาวของเสียงแต่ละห้องอาศัยสัญลักษณ์ “ _ ” (เส้นประ) ห้องเพลงมีขีดเส้นประ 4 ขีด ดังนี้

----	----	----	----	----	----	----	----
------	------	------	------	------	------	------	------

3. การบันทึกอักษรแทนเสียง

การบันทึกอักษรแทนเสียงคนตรี หรือ “ตัวโน้ต” สามารถบันทึกได้หลากหลายลักษณะ แตกต่างตามความต้องการของผู้ประพันธ์

ตัวอย่าง การบันทึกโน้ตห้องละ 1 ตัว

_ _ ค	_ _ ร	_ _ ม	_ _ ฟ	_ _ ซ	_ _ ล	_ _ ท	_ _ ด
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

ตัวอย่าง การบันทึกโน้ตห้องละ 2 ตัว

_ ค _ ค	_ ร _ ร	_ ม _ ม	_ ฟ _ ฟ	_ ซ _ ซ	_ ล _ ล	_ ท _ ท	_ ด _ ด
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ตัวอย่าง การบันทึกโน้ตห้องละ 3 ตัว

_ ค ค ค	_ ร ร ร	_ ม ม ม	_ ฟ ฟ ฟ	_ ซ ซ ซ	_ ล ล ล	_ ท ท ท	_ ด ด ด
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

ตัวอย่าง การบันทึกโน้ตห้องละ 4 ตัว

ค ค ค ค	ร ร ร ร	ม ม ม ม	ฟ ฟ ฟ ฟ	ซ ซ ซ ซ	ล ล ล ล	ท ท ท ท	ด ด ด ด
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

จังหวะในดนตรีไทย

จังหวะในดนตรีไทย

บทเพลงทุกบทเพลงย่อมมีท่วงทำนอง และลีลาที่แตกต่างกันออกไปตามจินตนาการของผู้ประพันธ์เพื่อถ่ายทอดให้ผู้คนที่ได้รับฟังเกิดความรู้สึกนึกคิดที่คล้อยตามจินตนาการนั้นๆ บทเพลงทุกบทเพลงจะต้องมีความประณีตเป็นระเบียบ จังหวะก็เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งของบทเพลงและการแสดงที่สำคัญมากอย่างหนึ่งทั้งนี้จังหวะจะช่วยให้บทเพลงที่บรรเลงตลอดจนการขับร้องเกิดความราบรื่นไม่สะดุด จนกว่าบทเพลงนั้นจะจบลง

จังหวะต้องมีระยะเท่ากันและดำเนินไปด้วยความสม่ำเสมอ จังหวะที่ใช้ในการบรรเลงดนตรีไทยแบ่งออกเป็น 3 อย่างคือ

1. จังหวะพื้นฐาน
2. จังหวะฉิ่ง
3. จังหวะหน้าทับ

1. จังหวะพื้นฐาน คือ จังหวะที่อยู่ในใจของผู้บรรเลงและขับร้องตำแหน่งของจังหวะพื้นฐานจะอยู่

ในตำแหน่งเดียวกันกับ จี๊ดเส้นประจืดที่ 4 (อักษร x) ทุกห้องเพลง

ตัวอย่าง

___ x	___ x	___ x	___ x	___ x	___ x	___ x	___ x
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

2. จังหวะฉิ่ง เป็นจังหวะที่สำคัญมากที่สุด ใช้ประกอบจังหวะในระยะสั้น โดแบ่งจังหวะด้วยเสียง “ ฉิ่ง ” เป็นเสียงจังหวะเบา “ ฉับ ” เป็นเสียงจังหวะหนัก โดยปรกติเราตีฉิ่งเป็นเสียง ฉิ่ง และ ฉับ สลับกันไปสม่ำเสมอ โดยจะใช้ตี 3 อัตราจังหวะ คือ

จังหวะช้า	เรียกว่า	อัตราจังหวะ 3 ชั้น
จังหวะปานกลาง	เรียกว่า	อัตราจังหวะ 2 ชั้น
จังหวะเร็ว	เรียกว่า	อัตราจังหวะชั้นเดียว

ตัวอย่าง อัตราจังหวะ 3 ชั้น

_____	___ ึ่ง	_____	___ ับ	_____	___ ึ่ง	_____	___ ับ
_____	___ ึ่ง	_____	___ ับ	_____	___ ึ่ง	_____	___ ับ

ตัวอย่าง อัตราจังหวะ 2 ชั้น

___ ึ่ง	___ ับ	___ ึ่ง	_____	___ ึ่ง	___ ับ	___ ึ่ง	___ ับ
___ ึ่ง	___ ับ	___ ึ่ง	_____	___ ึ่ง	___ ับ	___ ึ่ง	___ ับ

ตัวอย่าง อัตราจังหวะ 3 ชั้น

_ ึ่ง _ ับ	_ ึ่ง _ ับ	_ ึ่ง _ ับ	_ ึ่ง _ ับ	_ ึ่ง _ ับ	_ ึ่ง _ ับ	_ ึ่ง _ ับ	_ ึ่ง _ ับ
_ ึ่ง _ ับ	_ ึ่ง _ ับ	_ ึ่ง _ ับ	_ ึ่ง _ ับ	_ ึ่ง _ ับ	_ ึ่ง _ ับ	_ ึ่ง _ ับ	_ ึ่ง _ ับ

3. จังหวะหน้าทับ คือ การใช้ทำนองเครื่องหนังเป็นเครื่องกำหนดจังหวะ โดยมากนิยมใช้หน้าทับ

ปรบไต่ เป็นเกณฑ์นับจังหวะ เช่น ตีหน้าทับปรบไต่ครบ 1 เที้ยว นับเป็น 1 จังหวะ เพลงบางเพลง อาจมีหน้าทับพิเศษ ซึ่งมีความยาวแตกต่างกันไปจากจังหวะหน้าทับปรบไต่ เช่น เพลงหน้าพาทย์ต่างๆ

แบบวัดความรู้ระหว่างเรียน
หน่วยที่ 1 เรื่อง โน้ตและจังหวะดนตรีไทย

ชื่อ – สกุล ชั้น.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบทำเครื่องหมาย x ข้อที่ถูกต้อง คำถามมีทั้งหมด 10 ข้อๆ
ละ คะแนน

1. อักษรที่ใช้แทนเสียงดนตรีไทยมีทั้งหมดกี่ตัว
ก. 4 ตัว ข. 5 ตัว ค. 6 ตัว ง. 7 ตัว
2. โน้ตตัว ซอล ตรงกับอักษรภาษาอังกฤษตัวใด
ก. G ข. C ค. D ง. F
3. องค์ประกอบดนตรีไทยมีกี่อย่าง
ก. 2 **ข. 3** ค. 4 ง. 5
4. ในหนึ่งห้องของดนตรีไทยมีกี่จังหวะ
ก. 3 จังหวะ **ข. 4 จังหวะ** ค. 5 จังหวะ ง. 6 จังหวะ
5. ใน 8 ห้องของดนตรีไทยมีทั้งหมดกี่จังหวะ
ก. 12 จังหวะ ข. 22 จังหวะ **ค. 32 จังหวะ** ง. 42 จังหวะ
6. จังหวะชนิดใดที่สำคัญที่สุดในดนตรีไทย
ก. **จังหวะฉิ่ง** ข. จังหวะหน้าทับ ค. จังหวะพื้นฐาน ง. จังหวะกลอง
7. จังหวะมีลักษณะอย่างไร
ก. เร็ว **ข. สม่่าเสมอ** ค. เร็วบ้างช้าบ้าง ง. ช้า

8. จังหวะหน้าทับชนิดใดที่นิยมนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการนับจังหวะ

ก. หน้าทับลาว ข. หน้าทับปรบไถ่ ค. หน้าทับพิเศษ ง. หน้าทับสองไม้

9. จังหวะความเร็วปานกลางตรงกับจังหวะฉิ่งกี่ชั้น

ก. ชั้นเดียว ข. สามชั้น ค. สองชั้น ง. หนึ่งชั้น

10. เครื่องดนตรีชนิดใดที่เป็นตัวกำหนดความเร็วของเพลง

ก. กรับ ข. กลอง ค. ฉาบ ง. ฉิ่ง

แบบวัดความสามารถระหว่างเรียน
หน่วยที่ 1 เรื่อง โน้ตและจังหวะดนตรีไทย

ชื่อ – สกุล ชั้น.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนปรบมือตามเครื่องหมาย x ให้ถูกต้องตาม จังหวะที่กำหนด

คะแนนเต็ม 10 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนนเต็ม 10 คะแนน และหัก 1 คะแนนในทุกๆครั้งที่ปรบมือผิดจังหวะ

- หากนักเรียนปฏิบัติไม่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ให้นักเรียนกลับไปฝึกและทดสอบอีกครั้งภายใน 1 สัปดาห์โดยจะได้คะแนนในระดับผ่าน 5 คะแนน

----	----x	----	---x	---x	---x	_x_x	_x_x
_x_x	_xx_	_xxx	xxxx	__xx	xxx_	x---	_x_x
_x_x	xxxx	xxxx	_xxx	----	x---	_x---	__x_
---x	x__x	xxx_	x_x_	__x_	xx_x	_xxx	__xx
xxxx	xxxx	_x_x	xxx_	__xx	_x_x	__xx	x__x

เอกสารประกอบการสอน

หน่วยที่ 2

ชื่อเรื่อง ลักษณะในการนั่งบรรเลง ส่วนประกอบของซอฮู้ การเทียบเสียงและการสีสายเปล่าซอฮู้
จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถนั่งในท่าทางที่ถูกต้องสวยงามในการบรรเลงซอฮู้
2. เรียนสามารถบอกถึงส่วนประกอบของซอฮู้ได้
3. นักเรียนสามารถในการเทียบเสียงซอที่ถูกต้องชัดเจน
4. นักเรียนสามารถสีซอฮู้สายเปล่าให้ได้เสียงที่ถูกต้องและชัดเจน ถูกต้องตามเสียงของโน้ตและไม่เพี้ยน

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการสอน
2. ซอฮู้
3. แบบทดสอบ

การวัดผลประเมินผล

1. แบบทดสอบความรู้
2. แบบทดสอบความสามารถ

ลักษณะในการนั่งบรรเลง

ลักษณะในการนั่งบรรเลง

นั่งขัดสมาธิบนพื้น หากเป็นสตรีให้นั่งพับเพียบขาขวาทับขาซ้าย วางกะโหลกขอไว้บนขาพับด้านซ้าย มือซ้ายจับคันซอให้ตรงกับที่มีเชือกรัดอก ให้ต่ำกว่าเชือกรัดอกประมาณ 1 นิ้ว ส่วนมือขวาจับคันสี- โดยแบ่งคันสีออกเป็น 5 ส่วน แล้วจับตรง 3 ส่วนให้คันสีพาดไปบนนิ้วชี้ และนิ้วกลาง ในลักษณะหงายมือ ส่วนนิ้วหัวแม่มือ ใช้กำกับคันสี โดยกดลงบนนิ้วชี้ นิ้วนางและนิ้วก้อยให้งอติดกัน เพื่อทำหน้าที่ดันคันชักออกเมื่อจะสีสายเอก และ ดึงเข้าเมื่อจะสีสายทุ้ม



2.1 ลักษณะการนั่ง



2.2 ลักษณะการนั่งในการบรรเลงซออู้

ส่วนประกอบของซอู้

ส่วนประกอบของซอู้

กะโหลก กะโหลกซอู้ นั้นทำมาจากกะลามะพร้าว กะลาที่ตินั้นจะมีทรงเป็นรูปหัวใจ ลักษณะของกะโหลกซอู้ที่กลมไม่มีเหลี่ยม หรือเหลี่ยมน้อยเรียกว่า “ซอพล” ซึ่งจะปาดส่วนของกะลาออกประมาณ 1 ส่วน 4 ตามแนวตั้งของกะลา และเจาะรูไว้เพื่อใส่คันทวนซอแล้วก็มีการแกะสลักลวดลายไว้ด้านตรงข้ามกับหน้าซอเป็นลวดลายต่างๆสวยงาม เช่น ลายเทพต่างๆในตำนาน ลายกนก ลายรามเกียรติ์ ฯลฯ เพื่อให้เสียงออกทางรูขลุ่ยภาพ



2.3 กะโหลกซอู้

หน้าซอ จะใช้หนังมาซึ่งให้เต็มหน้าซอที่ปาดออกและตากาวโดยจะให้หนังติดเข้ากับหน้าซอเข้ามาประมาณ 1.5-2 ซม. และจะทาสีดำบริเวณที่หนังติดบนกะโหลกซอเพื่อความสวยงามและปกปิดรอยตำหนิบนหนังบางส่วน

หมอนซอ จะวางอยู่บริเวณกลางหน้าซอเพื่อถ่วงไว้ไม่ให้สายซอติดกับหน้าซอเวลาสี จะทำมาจากผ้าที่ม้วนเป็นทรงกระบอกแล้วพันด้วยผ้ากำมะหยี่สีแดงหรือสีอื่นๆ จะมีขนาดเท่ากับขางลบ



2.4 หน้าซอู้ และ หมอนซอู้

คันทวน ลักษณะของคันทวนซอจะทำได้ด้วยไม้แข็งที่มีความตรงเหลาให้กลมโดยด้านบนจะกว้างแล้วค่อยๆเล็กลงจนใส่เข้าไปในรูกะลาที่เจาะไว้ได้เช่น ไม้มะเกลือ หรือถ้าจะต้องการไม้ที่สวยงามก็จะมีคันทวนติดลายมุก และ ไม้ที่ทำจากงาช้างราคาก็สูงตามที่เพิ่ม ด้านบนของคันทวนก็จะเจาะรู 2 รูในแนวตั้งเพื่อใช้ใส่ลูกบิดซอ



2.5 คันทวน

ลูกบิดซอ ลูกบิดซอจะมี 2 อันเพื่อเอาไว้ใส่สายซอ โดยลูกบิดอันบนจะใส่สายทุ้มซึ่งมีเสียง "โด" ส่วนลูกบิดอันล่างจะใส่สายเอกซึ่งมีเสียง "ซอล" สายเอกนั้นจะต้องหมุนเข้าหาตัวส่วนสายทุ้มจะหมุนออกนอกตัว ยิ่งหมุนลูกบิดให้สายตึงมากเท่าไรเสียงจะสูงขึ้นถ้าหมุนมากๆสายอาจจะขาดได้ลักษณะของลูกบิดที่สวยงามก็จะมีการนำมาประดับ หรือ มุกมาประดับ



2.6 ลูกบิดซอู้

คันชัก คันชักซอจะมีความยาวเกือบๆคันทวนซอ คันชักซอจะเอาไว้สีซอ โดยที่คันชักจะมีหางม้าจำนวนยาวและเยอะพอสมควรจึงไว้ตั้งแต่เกือบยอดซอจนสุดปลายซอและผูกมัดปมไว้ให้ตั้งเหลือปลาย

หางม้าออกมาประมาณ 3-4 ซม. ถักเป็นเปียเล็กๆไว้เพื่อความสวยงาม



2.7 คันชัก

รัดอก รัดอกเป็นอุปกรณ์ที่รัดสายซอกับคันทวนให้เข้ามาพอประมาณเพื่อสะดวกในการกดสายซอ รัดอกอาจจะเป็นเส้นเอ็นหรือสายซอที่ใช้แล้วหรือเชือกเส้นเล็กๆก็ได้ รัดอกจะอยู่ถัดลงมาจากลูกบิดอันล่างสุด เราจะต้องหาตำแหน่งให้รัดอกพอดีเพราะว่ารัดอกมีผลต่อเสียงซอ ถ้ารัดอกอยู่ใกล้กับลูกบิดเสียงก็จะต่ำ ต้องหมุนลูกบิดให้สายตึงขึ้นมาก แต่ถ้ารัดอกอยู่ลงมาใกล้กะโหลกซอเสียงก็จะสูง ส่วนใหญ่จะไม่นิยมทำแบบนี้กัน จะให้รัดอกอยู่ลงมาจากลูกบิดประมาณฝ่ามือครึ่ง



2.8 รัศดอก

สายชอ สายชอผู้นั้นจะมีขนาดแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย โดยสายเอกจะแทนเสียงซอลและมีขนาดเรียกว่าสายทุ้มที่แทนเสียงโด สายเอกจะผูกไว้กับลูกบิดอันล่างเวลาหมุนปรับระดับเสียงก็จะจับชอในท่าที่ถูกต้องและใช้วิธีหมุนเข้าหาตัวเอง ส่วนสายทุ้มจะผูกกับลูกบิดอันบน เวลาหมุนก็จะหมุนออกจากตัวเพื่อปรับระดับเสียง (หากหมุนจนตึงเกินสายจะขาด)



2.9 สายชอ

อุปกรณ์เสริมสำหรับการเล่นชอผู

ยางสน มี 2 แบบ คือแบบหยอดกับแบบขัดเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการขัดสายชอให้มีความฝืดในขณะที่สีชอ เพื่อให้มีเสียงเกิดขึ้น จะใช้ยางสน สนนต่อเมื่อหางม้าที่ใช้ในการสีสิ้นเกินไป วิธีใช้ก็ใช้ถูกับหางม้าไปมาเรื่อยๆจนพอเหมาะ ถ้าเป็นแบบหยอดก็จะมีลักษณะเป็นแท่งเหมือนเทียน จุดไฟแล้วก็เอาน้ำตาขางสนหยดลงบนกะโหลกชอตรงที่สี ที่หางม้าสัมผัสกับกะโหลก หยดแต่พอควรไม่มากไม่น้อยและต้องระวังว่าน้ำตาขางสนจะไหลไปโดนหน้าชอเกิดความเสียหายได้



2.3.0 ยางสน

การเทียบเสียงซอู้

การเทียบเสียงซอู้

ใช้ขลุ่ยเพียงออเป่าเสียง ซอล โดยปิดมือบนและนิ้วค้ำ เป่าลมกลางๆ จะได้เสียง ซอล เพื่อเทียบเสียงสายเอก ส่วนสายทุ้ม ให้ปิดมือล่างหมด จนถึงนิ้วก้อย เป่าลมเบา ก็จะได้เสียง โด ตามต้องการ เพื่อเทียบเสียงสายทุ้ม ให้ตรงกับเสียงนั้น

การสีสายเปล่า

การสีสายเปล่า

วางคันสีให้ชิดค้ำใน ให้อยู่ในลักษณะเตรียมชักออก แล้วลากคันสีออกช้าๆด้วยการใช้วิธีสีออก ลากคันสีให้สุด แล้วเปลี่ยนเป็นสีเข้าในสายเดียวกัน ทำเรื่อยไปจนกว่าจะคล่อง พอคล่องดีแล้ว ให้เปลี่ยนมาเป็นสีสายเอก โดยคั่นนิ้วนางกับนิ้วก้อยออกไปเล็กน้อย ซอจะเปลี่ยนเป็นเสียง ซอล ทันที ดังนี้

คันสี ออก เข้า ออก เข้า เสียง โด โด ซอล ซอล

ฝึกเรื่อยไปจนเกิดความชำนาญ

ข้อควรระวัง ต้องวางซอให้ตรง โดยใช้มือซ้ายจับซอให้พอเหมาะ อย่าให้แน่นเกินไป อย่าให้หลวมจนเกินไป ซ้อมือที่จับซอต้องทอดลงไปให้พอดี ขณะนั่งสียึดคอกพอสมควร อย่าให้หลังโก่งได้ มือที่จับซอให้ออกกำลังพอสมควรอย่าให้ซอพลิกไปมา



การจับซอ

แบบวัดความรู้ระหว่างเรียน
หน่วยที่ 2 เรื่องลักษณะในการนั่งบรรเลง ส่วนประกอบของซอด้วง การ
เทียบเสียงและการสีสายเปล่าซอด้วง

ชื่อ – สกุลชั้น.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบทำเครื่องหมาย x ข้อที่ถูกต้อง คำถามมีทั้งหมด 10 ข้อๆละ 1 คะแนน

1. อุปกรณ์เสริมในการเล่นซอด้วง คือ อะไร
 - ก. สายซอ
 - ข. คันชัก
 - ค. ยางสน
 - ง. หมอน
2. กะลาที่ใช้ทำกะโหลกซอด้วงควรมีลักษณะอย่างไร
 - ก. กลม
 - ข. มีเหลี่ยม
 - ค. คล้ายรูปหัวใจ
 - ง. เหมือนมะพร้าวทั่วไป
3. หมอน ควรมีขนาดเท่าใด
 - ก. เท่ายางลบ
 - ข. เท่ากล่องไม้ขีด
 - ค. เท่ากล่องดินสอ
 - ง. เท่าลิปสติค
4. รัศมี มีไว้เพื่ออะไร
 - ก. เพื่อความสวยงาม
 - ข. เพื่อความสะดวกในการกดสายซอ
 - ค. เพื่อระบุว่าควรจับซอตรงจุดใด
 - ง. เพื่อให้ได้คุณภาพเสียงที่ดี

5. สิ่งของในรูปคืออะไร



ก. หมอน ข. ลูกบิด ค. ยางสน ง. ยางลบ

6. หากจะหมุนสายเพื่อทำการตั้งสายต้องใช้สิ่งใด

ก. กะโหลก

ข. รัศมี

ค. คันทวน

ง. ลูกบิด

7. การจับซอควรจับต่ำกว่ารัศมีเท่าไร

ก. 1.5 นิ้ว

ข. 1.5 เซนติเมตร

ค. 2.0 เซนติเมตร

ง. 2.0 เซนติเมตร

8. สายเปล่าสายในของซอคือโน้ตเสียงใด

ก. ซอล

ข. ที

ค. เร

ง. โด

9. สายเปล่าสายนอกของซอคือโน้ตเสียงใด

ก. ซอล

ข. ที

ค. เร

ง. โด

10. รัดอกควรอยู่ต่ำกว่าลูกบิดเท่าไร

ก. สองฝ่ามือ

ข. ครึ่งฝ่ามือ

ค. หนึ่งฝ่ามือ

ง. หนึ่งฝ่ามือครึ่ง

แบบวัดความสามารถระหว่างเรียน

หน่วยที่ 2 เรื่อง ลักษณะในการนั่งบรรเลง ส่วนประกอบของซอด้วง การเทียบเสียง และ การตีสายเปล่าซอด้วง

ชื่อ – สกุล ชั้น.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบทำเครื่องหมาย x ข้อที่ถูกต้อง คำถามมีทั้งหมด 10 ข้อๆละ 1 คะแนน

1. ลักษณะการนั่งบรรเลงซอด้วงของฝ่ายหญิงควรนั่งแบบใด
 - ก. ขัดสมาธิ
 - ข. พับเพียบขาซ้ายทับขาขวา
 - ค. พับเพียบขวาทับขาซ้าย
 - ง. นั่งตามถนัด
2. ลักษณะการนั่งบรรเลงซอด้วงของฝ่ายชายควรนั่งแบบใด
 - ก. ขัดสมาธิ
 - ข. พับเพียบขาซ้ายทับขาขวา
 - ค. พับเพียบขวาทับขาซ้าย
 - ง. นั่งตามถนัด
3. ในการบรรเลงซอด้วงควรวางซอด้วงไว้ที่ตำแหน่งใด
 - ก. น่อง
 - ข. หัวเข่า
 - ค. ตัก
 - ง. หน้าขา
4. นิ้วใดที่สอดเข้าไปในคันชัก
 - ก. นิ้วโป้ง
 - ข. นิ้วชี้
 - ค. นิ้วกลาง
 - ง. นิ้วนาง

5. การนั่งเตรียมพร้อมในการบรรเลงซอผู้มีลักษณะใด
 - ก. นั่งตามสบาย
 - ข. นั่งชันเข่า
 - ค. นั่งเหยียดขา
 - ง. นั่งพับเพียบหลังตรง
6. ซอผู้เป็นเครื่องดนตรีที่ทำมาจากอะไร
 - ก. ไม้เนื้อแข็ง
 - ข. ไม้เนื้ออ่อน
 - ค. ไม้อัด
 - ง. โลหะ
7. อุปกรณ์ที่ใช้ในการหมุนสายให้ออกห่างจากหน้าซอเรียกว่าอะไร
 - ก. ลูกบิด
 - ข. รัศมี
 - ค. หมอน
 - ง. คันชัก
8. ส่วนใดของซอผู้ที่ทำจากหนัง
 - ก. หน้าซอ
 - ข. คันชัก
 - ค. หน้าซอ
 - ง. รัศมี
9. นิ้วใดทำหน้าที่กำกับคันชัก
 - ก. นิ้วหัวแม่มือ นิ้วชี้ นิ้วกลาง
 - ข. นิ้วชี้
 - ค. นิ้วกลาง
 - ง. นิ้วนาง

10. กะลาที่ไม่มีเหลี่ยมหรือมีเหล็มน้อยเรียกว่าอะไร

ก. ซอผล

ข. ซอพล

ค. ซอโพน

ง. ซอกล

เอกสารประกอบการสอน

หน่วยที่ 3

ชื่อเรื่อง การไล่เสียงและการบรรเลงเพลงในแบบฝึก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถไล่เสียงได้ เสียงชัดเจนไม่เพี้ยน มีความคล่องแคล่วของนิ้วมือในการไล่เสียง
2. นักเรียนสามารถบรรเลงเพลงในแบบฝึกได้อย่างน้อย 1 เพลง

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียน
2. ซอฮู้
3. นิ้ว

การวัดผลประเมินผล

1. แบบทดสอบความรู้
2. แบบทดสอบความสามารถ

หน่วยที่ 3

การไล่เสียงและการบรรเลงเพลงในแบบฝึก

การไล่เสียง

การฝึกเบื้องต้นในการบรรเลงซอฮู้

เพื่อให้เกิดเสียงที่ต้องการควรสีสายเปล่า เพราะการสีสายเปล่ามีความจำเป็นมากเพื่อที่จะทำให้เกิดเสียงที่ไพเราะในคราวต่อไป ควรปฏิบัติดังนี้

ลากสายเสียงต่ำ (สายหุ้ม) ไปทางขวา เรียกว่าคันทักออก
 ลากสายเสียงสูง (สายเอก) ไปทางซ้าย เรียกว่าคันทักเข้า
 ทำอย่างนี้ไปเรื่อย ๆ จนเกิดความชำนาญและเสียงมีความคงที่

หลังจากนั้นเริ่มกดนิ้ว โดยนิ้วจะมีความสัมพันธ์กับเสียงดังนี้

	สายหุ้ม	สายเอก
สายเปล่า	โด	ซอล
นิ้วชี้	เร	ลา
นิ้วกลาง	มี	ที
นิ้วนาง	ฟา	โด(สูง)
ก้อย		เร (สูง)

แบบฝึกหัดเบื้องต้นสำหรับการไล่เสียงซอู้

1. การสืตสายเปล่า

----	----	----	---ซ	----	----	----	---ซ
----	---ค	----	----	----	---ค	----	----

ให้ฝึกจำขำนาญ ให้เสียงนิ่ง

2. สี่โดยเรียงโน้ต

2.1 ไล่ขึ้น

----	---ซ	--ซล	-ซลท	ซลทค	ททค
ค	ร	ม	ฟ	----	----

2.2 ไล่ลง

ร	ค	ท	ล	ซ	----
ท	ค	ซ	ล	ซ	ฟ

3. สี่โดยขำมเสียง (ขึ้นลง)

---ซ	--ซล	-ซลค	ซลค	รค	ค	ล	ซ
ค	ร	ม	----	----	---ม	--ม	-ม

เพลงแบบฝึกปฏิบัติ

เพลงลาวจ้อย (2 ชั้น)

เพลงลาวจ้อยเป็นเพลงสั้นๆและมีความง่ายไม่ซับซ้อนมากนักเหมาะสำหรับผู้ที่เพิ่งหัดเล่นดนตรีไทยอีกทั้งโน้ตเพลงยังมีเสียงที่คละเคล้ากันไปกล่าวคือ ในโน้ตเพลงมีทั้งโน้ตที่มีเสียงสูงและต่ำเป็นการฝึกความคล่องแคล่วของนิ้วมือในการจับตัวในตำแหน่งที่ถูกต้องรวมถึงจังหวะเพลงที่ไม่เร็วมากจึงเหมาะกับผู้ที่เพิ่งเริ่มเล่นดนตรีเป็นอย่างยิ่ง

---ค	ร ม ซ ร	----	- ม - ร	---ค	ร ม ซ ร	ม ร ค ร	- ม - ซ
---ม	ซ ล ค ซ	---ม	ร ค ร ม	- ซ - ล	- ค - ร	ม ร ค ล	- ค - ซ
---ล	ซ ซ ซ ซ	- ซ - ล	ค ร ม ล	- ซ - ม	- ซ - ล	ซ ล ค ล	- ซ ซ ซ
---ล	ซ ซ ซ ซ	ซ ม ร ค	- ร - ม	----	ซ ล ค ร	ม ร ซ ม	- ร - ค

เนื้อเพลงลาวจ้อย

สร้อยแสงแดง ---- พระพราย ขนเขียวลาย ---- ระยิบ
 ปีกสลับเบญจรงค์ เลื่อมลายของหงสบาท
 ขอบตาขาด ---- พะพริ้ง ลิงคลิงหงอน ---- พรายพรรณ
 ขานขับเสียงเอาใจ เดี่ยวหงอนใสสีลำยอง
 สองเท้าเทียม ---- นพมาศ ปานฉลุขาด ---- ทารงค์
 ปู่ก็ใช้ให้ฝัง ฝักฝังแก่ ไก่
 ไก่แก้วไซรี ---- บ่มีกลัว ชุกผกหัว ---- องอาจ
 ผาดผันตีปีกป้อง ร้องเรื่อยเฉื่อยฉลาดาน
 เสียงขันขาน ---- แจ้วๆ ปู่สั่งแล้วทุกประการ
 บ่มินานผาดโผนผยอง โลดลำพองคะนองบ่หึง
 มุ่งถันถึง ---- พระเรืองลอ ยกคอขัน ---- ขานร้อง
 ตีปีกป้องผายผัน ขันเรื่อยเฉื่อยใจใจ
 แล้วไซรีปีก ---- ไซรีหาง โนมตำอาจ ---- ตำอาจ
 กริดปีกวาดเวียดเข้า คอยล่อพระลอเจ้าจัดต้องดำเนินแลมา

เพลงเต้ยโขง (2 ชั้น)

เพลงเต้ยโขงเป็นอีกเพลงหนึ่งที่นิยมใช้เป็นเพลงสำหรับฝึกเพราะเพลงเต้ยโขงเป็นเพลงที่สั้น โน้ตเพลงง่ายไม่ซับซ้อนเช่นเดียวกับเพลงลาวจ้อยแต่เพลงเต้ยโขงจะมีความเร็วที่เพิ่มมากขึ้นกว่าเพลงลาวจ้อยดังนั้นจึงยังเป็นการฝึกความคล่องแคล่วของนิ้วมือในการจับตัวโน้ตให้มากขึ้น แต่เพลงเต้ยโขงเป็นเพลงที่คุ้นหูของใครหลายๆคนจึงง่ายต่อการฝึกถึงจะมีอัตราจังหวะที่ค่อนข้างเร็วก็ตาม

----	__ _ ด	__ _ ซ	_ ม _ ด	__ _ ซ	_ ด _ ด	__ _ ซ	_ ม _ ด
----	__ _ ด	__ _ ซ	_ ม _ ด	__ _ ซ	_ ด _ ด	__ _ ซ	_ ม _ ด
----	_ ซ _ ม	__ _ ร	_ ด _ ม	__ _ ร	_ ซ _ ม	__ _ ร	_ ด _ ด
__ _ ด	_ ร _ ม	_ ร _ ด	_ ซ _ ด	__ _ ด	_ ร _ ม	_ ร _ ด	_ ซ _ ด

เนื้อเพลง : เต๋ยโงง

ยามสนธยาהל่านกกา

บินกลับรัง

เสียงแคนแว่วดัง

ชวนให้นั่งฟังนะเจ้าเอย

ไอ้ฉวลเอ๋ยช่างเพลินอุรา

ไอ้ฉวลเอ๋ยช่างเพลินอุรา

แลน แลน แต แต่ แล แล้น

แลน แลน แต แต่ แล แล้น

มาฟังเสียงแคนกันเถิดหนา

แสงเดือนเฝื่อนขอบฟ้า

ส่องแสงมาดังเช่นเคย

อย่าทำเฉยมาชิมารำ

เจ้างามล้ำของเรียมนี้เอย

ยามสนธยาהל่านกกา

บินกลับรัง

เสียงแคนแว่วดัง

ชวนให้นั่งฟังนะเจ้าเอย

ไอ้ฉวลเอ๋ยช่างเพลินอุรา

ไอ้ฉวลเอ๋ยช่างเพลินอุรา

แลน แลน แต แต่ แล แล้น

แลน แลน แต แต่ แล แล้น

มาฟังเสียงแคนกันเถิดหนา

แสงเดือนเฝื่อนขอบฟ้า

ส่องแสงมาดังเช่นเคย

อย่าทำเฉยมาชิมารำ

เจ้างามล้ำของเรียมนี้เอย.

แบบวัดความรู้ระหว่างเรียน

หน่วยที่ 3 เรื่องการไล่เสียงและการบรรเลงเพลงในแบบฝึก

ชื่อ – สกุลชั้น.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบทำเครื่องหมาย x ข้อที่ถูกต้อง คำถามมีทั้งหมด 10 ข้อๆละ 1 คะแนน

1. โน้ตตัวใดของซอู้ที่มีเหมือนกันทั้ง 2 สาย
 - ก. ตัวโด กับ ตัวซอล
 - ข. ตัวเร กับ ตัวฟา
 - ค. ตัวมี กับ ตัวเร
 - ง. ตัวโด กับ ตัวเร
2. โน้ตเสียงที่ต่ำที่สุดของซอู้คือโน้ตตัวใด
 - ก. โด
 - ข. เร
 - ค. มี
 - ง. ซอล
3. การไล่เสียงมีประโยชน์อย่างไร
 - ก. ทำให้ฝึกซอู้ได้ง่ายขึ้น
 - ข. ทำให้ได้เสียงที่ถูกต้อง
 - ค. ฝึกเพลงได้ง่ายขึ้น
 - ง. ทำให้จำบทเพลงได้ดีขึ้น
4. เหตุใดในช่วงแรกจึงควรเลือกเพลงฝึกที่สั้นและคุณहुก่อน
 - ก. เพื่อความสนุกสนานในการฝึก
 - ข. เพื่อให้สามารถฝึกเพลงแบบฝึกได้ง่ายขึ้น
 - ค. ทำให้เพลงมีความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น
 - ง. เพื่อให้สามารถเล่นร่วมกับวงได้เร็วขึ้น
5. เสียงแคนแหว่ดั่ง ชวนให้นั้นฟังนะเจ้าเอ๋ย จากข้อความที่ยกมาเป็นเนื้อเพลงจากเพลงใด
 - ก. ลาวดวงเดือน
 - ข. ลาวจ้อย
 - ค. เต๋ยโศก
 - ง. เต๋ยโขง

6. เพลงลาวจ้อยเป็นเพลงอัตรารังหระเท่าใด
 - ก. 3 ชั้น
 - ข. 2 ชั้น
 - ค. ชั้นเดียว
 - ง. อัตรารังหระพื้นฐาน
7. เพลงลาวจ้อยเป็นเพลงหน้าทับใด
 - ก. หน้าทับปรบไก่
 - ข. หน้าทับสองไม้
 - ค. หน้าทับลาว
 - ง.ช หน้าทับสองไม้สองชั้น
8. ขานขับเสียงเอาใจ เดี่ยวหงอนใสสีลำยอง ข้อความนี้เป็นเนื้อเพลงของเพลงใด
 - ก. ลาวดำเนินทราย
 - ข. เขมรไทรโยค
 - ค. ลาวสมเด็จ
 - ง. ลาวจ้อย
9. ในเนื้อเพลงของเพลงเต้ยโขง ได้มีการกล่าวถึงเครื่องดนตรีชนิดหนึ่ง เครื่องดนตรีชนิดนั้นคืออะไร
 - ก. พิณ
 - ข. โปงลาง
 - ค. โหวด
 - ง. แคน
10. ในบทร้องของเพลงลาวจ้อยกล่าวถึงสัตว์ชนิดใด
 - ก. นก
 - ข. พญานาค
 - ค. ครุฑ
 - ง. สิงห์

แบบวัดความสามารถระหว่างเรียน

หน่วยที่ 3 เรื่อง การไล่เสียงและการบรรเลงเพลงในแบบฝึก

ชื่อ – สกุล ชั้น.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติแบบทดสอบการบรรเลงซอู้ขึ้นพื้นฐานเรื่อง การไล่เสียง

และบรรเลงเพลงขึ้น พื้นฐาน

ข้อสอบมีสองช่วงคือ ช่วงที่ 1 เป็นข้อสอบเรื่องการไล่เสียง

ช่วงที่ 2 เป็นข้อสอบการบรรเลงเพลงขึ้นพื้นฐาน

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนนแบบทดสอบสองช่วง ช่วงละ 5 คะแนน รวม 10 คะแนนและหักออก 1 คะแนน
 ทุกๆครั้งที่นักเรียนบรรเลงโน้ตผิดหรือเสียงผิดเพี้ยน หากนักเรียนปฏิบัติไม่ได้ตามเกณฑ์ที่
 กำหนด ให้นักเรียนกลับไปฝึกและทดสอบอีกครั้งภายใน 1 สัปดาห์โดยจะได้คะแนนในระดับผ่าน
 5 คะแนน

แบบทดสอบช่วงที่ 1 การไล่เสียง

ชลดท	รมฟช	ฟชฟม	ชฟมร	ชมรด	ฟชลท	รมฟช	ลชฟม
ฟมรด	ทลชฟ	มรดท	ชมรด	มรดล	ครมฟ	ชลชฟ	ดทลช

แบบทดสอบช่วงที่ 2 บรรเลงเพลงขึ้นพื้นฐาน

---ค	ร ม ช ร	----	-ม-ร	---ค	ร ม ช ร	ม ร ค ร	-ม-ช
---ม	ช ล ค ช	---ม	ร ค ร ม	-ช-ล	-ค-ร	ม ร ค ล	-ค-ช
---ล	ช ช ช ช	-ช-ล	ค ร ม ล	-ช-ม	-ช-ล	ช ล ค ล	-ช ช ช
---ล	ช ช ช ช	ช ม ร ค	-ร-ม	----	ช ล ค ร	ม ร ช ม	-ร-ค

เอกสารประกอบการสอน

หน่วยที่ 4

ชื่อเรื่อง เรียนรู้เกี่ยวกับเพลงเถาและเพลงที่ประยุกต์มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนบอกลักษณะ อัตราจังหวะของเพลงเถา และเพลงที่ประยุกต์มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. นักเรียนสามารถบรรเลงเพลงที่ประยุกต์มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นได้

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการสอน
2. แบบทดสอบ
3. ซอฮู้
4. นึ่ง

การวัดผลประเมินผล

1. แบบทดสอบความรู้
2. แบบทดสอบความสามารถ

หน่วยที่ 4

เรียนรู้เกี่ยวกับเพลงเถาและเพลงที่ประยุกต์มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

เพลงเถา

เพลงเถา คือระเบียบวิธีการบรรเลงและขับร้องเพลงไทยที่มีอัตราลดหลั่นกัน ประกอบด้วยอัตราสามชั้น สองชั้น และ ชั้นเดียว อัตราที่ลดหลั่นกันนี้ จะต้องมีไม่น้อยกว่า 3 ชั้น จึงเรียกได้ว่า เพลงเถา ส่วนอัตราสี่ชั้น และอัตราครึ่งชั้นนั้นในปัจจุบันไม่ค่อยนิยมบรรเลงกันแล้ว เพราะอัตราสี่ชั้นจะมีท่วงทำนองซ้ำยืดขาด อัตราครึ่งชั้นก็เร็วเกินไป ทำให้ไม่ได้รับความนิยมดังกล่าว

เพลงอัตราสามชั้น

เป็นอัตราจังหวะที่ดำเนินลีลาเชิงช้าใช้เวลาบรรเลงยาวกว่าอัตราอื่นๆ มี 2 ลักษณะ ดังนี้คือ เพลงอัตราสามชั้น โดยกำเนิด เป็นเพลงที่ครูเพลงได้ประพันธ์ขึ้นโดยตรง เช่นพวกเพลงเสภาต่างๆ ที่กำเนิดขึ้นในช่วงปลายรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นช่วงที่ พระประดิษฐ์ไพเราะ (ครูมีแขก) ได้คิดประดิษฐ์เพลงไทยในอัตราสามชั้นไว้มากมาย จนถือได้ ว่าท่านเป็น "บิดาแห่งเพลงสามชั้น" ที่เดิวนอกจากนั้น ลักษณะเพลงอัตราสามชั้นอีกประเภทหนึ่งคือ เพลงอัตราสามชั้นที่ถือกำเนิด มาจากเพลงอื่น โดยอาศัยทำนองเพลงดั้งเดิมในอัตราสองชั้น แล้ว แต่งขยายขึ้นในภายหลัง

เพลงอัตราสองชั้น

เป็นอัตราจังหวะที่ดำเนินลีลากลางๆ ไม่ช้าไม่เร็วจนเกินไป แยกพิจารณาว่าเป็นเพลงอัตราสองชั้น โดยกำเนิด ซึ่งครูเพลงได้คิดประดิษฐ์ขึ้นใหม่เป็นเพลงอัตราสองชั้นโดยตรงเพื่อใช้ในการบรรเลงและขับร้องประกอบการแสดง โขนและละคร ส่วนเพลงอัตราสองชั้นที่ถือกำเนิดจากเพลงอื่น ก็หมายถึง เพลงที่ครูได้นำเพลงเร็วชั้นเดียวของเก่ามาขยายขึ้นอีกเท่าตัวเป็นเพลงเร็ว สองชั้น เพื่อใช้บรรเลงและขับร้องประกอบการแสดง โขนละคร

เพลงอัตราชั้นเดียว

เป็นชื่อเรียกอัตราจังหวะที่ดำเนินลีลาด้วยประ โยคสั้นๆ และรวดเร็วในสมัยโบราณ จัดอยู่ในประเภทเพลงเร็ว ต่างๆ รวมทั้งเพลงเกร็ด เพลงหางเครื่องก็นำมารวมไว้ในประเภทชั้นเดียวนี้ด้วย

เพลงที่ประยุกต์มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เพลงวันนี้มีนัด

เพลงวันนี้มีนัด

_____	_____	_ม_ช	_ม_ช	_ม_ร	_ค_ร	_ม_ร	_ค_ค
_____	___ค	___ค	_ร_ม	___ม	_ม_ม	_ม_ร	_ม_ม
_____	___ม	_ร_ค	_ร_ม	_ม_ช	_ม_ม	___ร	___ค
_____	___ค	_ร_ค	_ร_ม	_ม_ช	_ม_ม	___ร	___ค
_____	_ม_ร	_____	_ค_ร	_____	_ม_ช	_____	_ร_ม

เนื้อเพลง วันนี้มีนัด

วันนี้มีนัด ฉันจะไม่มาหรือก็ไม่ได้

คูกรีธาหรือจะวางท่าที่

ตั้งใจมาสมานไมตรี

ฉันรำไม่ดีฉันขอภัย

แบบวัดความรู้ระหว่างเรียน

หน่วยที่ 4 เรื่อง บรรเลงเพลงเถาและเพลงที่ประยุกต์มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ – สกุล ชั้น

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบทำเครื่องหมาย x ข้อที่ถูกต้อง คำถามมีทั้งหมด 10 ข้อๆละ 1 คะแนน

1. ท่อนที่ 2 ของเพลงเถาจะใช้จังหวะแบบใด
 - ก. สามชั้น
 - ข. สองชั้น**
 - ค. ชั้นเดียว
 - ง. ครึ่งชั้น
2. เพลงเถาจะจบด้วยท่อนใด
 - ก. ท่อนจังหวะชั้นเดียว
 - ข. ท่อนจังหวะสองชั้น**
 - ค. ท่อนจังหวะชั้นเดียว
 - ง. ท่อนลูกหมด
3. เพลงอัตราจังหวะสามชั้นมีกี่ประเภท
 - ก. 1 ประเภท
 - ข. 2 ประเภท**
 - ค. 3 ประเภท
 - ง. 4 ประเภท
4. เพลงสามชั้น โดยกำเนิดเป็นเพลงประเภทใด
 - ก. เพลงเกร็ด
 - ข. เพลงเห่**
 - ค. เพลงหน้าพาทย์
 - ง. เพลงเสภา
5. เพลงอัตราจังหวะสองชั้นมีกี่ประเภท
 - ก. 2 ประเภท**
 - ข. 3 ประเภท
 - ค. 4 ประเภท

- ง. 5 ประเภท
6. เพลงเสภาเกิดขึ้นในสมัยใด
- ก. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - ข. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - ค. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - ง. พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
7. ท่านใดที่ได้ชื่อว่าเป็นบิดาของเพลงสามชั้น
- ก. หลวงประดิษฐไพเราะ
 - ข. พระประดิษฐไพเราะ
 - ค. หลวงเสนาะเสียงซอ
 - ง. พระยาประสานดุริยศัพท์
8. เพลงในข้อใดที่จัดอยู่ในกลุ่มเพลงชั้นเดียวมาตั้งแต่สมัยโบราณ
- ก. เพลงลูกหมด
 - ข. เพลงเกร็ด
 - ค. เพลงร้ว
 - ง. เพลงลา
9. เพลงอัตราจังหวะสองชั้นที่กำเนิดจากเพลงอื่นเพลงต้นแบบต้องมีอัตราจังหวะเท่าใด
- ก. ชั้นเดียว
 - ข. สองชั้นเหมือนกัน
 - ค. สามชั้น
 - ง. ขยายมาจากลูกหมด
10. หากจะแสดงโขนละครควรใช้เพลงที่มีอัตราจังหวะเท่าไร
- ก. เพลงชั้นเดียว
 - ข. เพลงสองชั้น
 - ค. เพลงสามชั้น
 - ง. แล้วแต่โอกาส

แบบวัดความสามารถระหว่างเรียน

หน่วยที่ 4 เรื่อง บรรเลงเพลงเถาและเพลงที่ประยุกต์มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ – สกุล ชั้น

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติแบบทดสอบเพลง วันนี้มีนัด คะแนนเต็ม 10 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนนเต็มรวม 10 คะแนนและจะหักออก 1 คะแนน ทุกๆครั้งที่นักเรียนบรรเลงผิดหรือเสียงผิดเพี้ยน

หากนักเรียนปฏิบัติไม่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ให้นักเรียนกลับไปฝึกและทดสอบอีกครั้งภายใน 1 สัปดาห์โดยจะได้คะแนนในระดับผ่าน 5 คะแนน

เพลงวันนี้มีนัด

----	----	_ม_ช	_ม_ช	_ม_ร	_ค_ร	_ม_ร	_ค_ค
----	___ค	___ค	_ร_ม	___ม	_ม_ม	_ม_ร	_ม_ม
----	___ม	_ร_ค	_ร_ม	_ม_ช	_ม_ม	___ร	___ค
----	___ค	_ร_ค	_ร_ม	_ม_ช	_ม_ม	___ร	___ค
----	_ม_ร	----	_ค_ร	----	_ม_ช	----	_ร_ม

เอกสารประกอบการสอน

หน่วยที่ 5

ชื่อเรื่อง จิตนาการตามเนื้อหาของเพลงและบรรเลงเพลงที่ประยুক্তจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ให้นักเรียนจินตนาการภาพตามเนื้อเพลงเพื่อให้การบรรเลงเป็น โดยธรรมชาติและมีความไพเราะ
2. นักเรียนสามารถบรรเลงเพลงที่ประยুক্তมาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นได้

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียน
2. ซอฮู้
3. ฉิ่ง

การวัดผลประเมินผล

1. แบบทดสอบความรู้
2. แบบทดสอบความสามารถ

หน่วยที่ 5

การบรรเลงเพลงที่ประยุกต์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น

การบรรเลงเพลงที่ประยุกต์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น

หลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับเพลงจากภูมิปัญญาท้องถิ่นไปบ้างแล้วดังนั้นในหน่วยนี้จึงได้นำเพลงที่มีความยาวขึ้นเล็กน้อยและมีความยากขึ้นอีกเพื่อเป็นการเสริมการพัฒนาและเพิ่มทักษะทางดนตรีให้แก่นักเรียนแต่ยังคงเป็นเพลงที่ได้จากการประยุกต์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น

เพลงสายลมหวาน (2 ชั้น)

_____	___ _ ม	_____	_ ร _ ซ	_____	___ _ ม	_____	_ ร _ ด
_____	_ ด _ ร	___ _ ด	___ _ ด	___ _ ร	___ _ ม	___ _ ด	___ _ ร
_____	___ _ ร	_____	___ _ ด	_____	_ ร _ ม	___ _ ร	___ _ ซ
_____	___ _ ซ	___ _ ด	_ ซ _ ม	___ _ ร	___ _ ซ	___ _ ม	___ _ ม
_____	___ _ ม	___ _ ร	___ _ ด	___ _ ร	___ _ ม	___ _ ด	_ ร _ ร
___ _ ด	___ _ ด	___ _ ร	___ _ ด	___ _ ร	___ _ ม	___ _ ด	_ ร _ ร
_____	_ ม _ ซ	_____	_ ม _ ซ	_____	_ ม _ ม	___ _ ซ	___ _ ม

เนื้อเพลง สายลมหวาน

สายลมหวานจวนจะรุ่ง น้ำค้างประปรุง ยามรุ่งแสงทอง เหลือบชะเง้อแลหา สุริยาจากฟ้า
เรืองรอง

ยามหนาวใครเล่าจะประคอง โถ ยามหนาวใครเล่าจะประคอง มานี่ชื่นน้อง มาครองสินวล

เพลงดังกล่าวได้บรรยายถึงธรรมชาติและลักษณะการใช้ชีวิตของคนไทยในสมัยก่อนซึ่ง
การตื่นแต่เช้าก่อนที่ดวงอาทิตย์จะขึ้นเป็นธรรมดาซึ่งแตกต่างจากปัจจุบันมาก

อีกทั้งในเพลงยังกล่าวถึงความเหงาและความโหยหาความรักของชายหนุ่มอีกด้วย
ในเพลงสายลมหวานนี้นักเรียนจะได้เพิ่มทักษะทางด้านความจำที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากบทเพลงมีความ
ยาวมากขึ้นและยังได้ฝึกด้านจังหวะเพลงอีกด้วย

เพลงรักจริง (2 ชั้น)

_____	___ ค	___ ค	___ ฟ	___ ถ	___ ค	___ ค	_____
_ ค _ ม	_ ม _ ม	_ ร _ ค	___ ซ	___ ค	_ ค _ ค	_ ค _ ค	_____
___ ค	___ ม	___ ม	___ ม	___ ม	___ ม	___ ม	_____
___ ม	_ ม _ ม	_ ร _ ค	_ ร _ ค	_ ถ _ ค	_ ร _ ม	___ ร	_____
___ ม	_____	___ ม	_____	___ ร	___ ม	___ ม	___ ม
___ ม	___ ร	___ ค	___ ร	_ ม _ ร	_ ค _ ถ	___ ค	_____

เนื้อเพลง รักจริง

วันใดฉันไม่ได้มา คิดถึงคาราตีดตราตรึงใจ รักจริง รักจริง รักจริง ทุกสิ่งขอให้เธอเห็นใจ รักจริงก็
จนใจจะพุดออกไปฉันอายุเธอ

เพลงรักจริง ได้กล่าวถึงความรักที่ชายหนุ่มมีให้หญิงสาวแต่ว่าไม่กล้าที่จะบอกแต่กลับ
แสดงออกด้วยการกระทำต่างๆ แทนคำพูดที่จะพยายามสื่อให้ฝ่ายหญิงนั้นรู้ว่าได้ว่าตนรักหญิงคนนี
อยู่

แสดงถึงอุปนิสัยของผู้ชายที่ค่อนข้างขี้อายไม่กล้าที่จะพูดหรือ ไม่กล้าที่จะบอกรักหญิงที่ตน
หมายปองเพลงนี้ก็เช่นกันที่นักเรียนจะได้ฝึกทักษะทางด้านความจำและจังหวะให้มีการพัฒนาที่ดี
มากขึ้น

แบบวัดความรู้ระหว่างเรียน
หน่วยที่ 5 เรื่องการบรรเลงเพลงที่ประยุกต์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ – สกุล ชั้น.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบทำเครื่องหมาย x ข้อที่ถูกต้อง คำถามมีทั้งหมด 10 ข้อๆละ 1 คะแนน

1. เพลงใดกล่าวถึงธรรมชาติ
 - ก. เพลงวันนี้มีน้ำ
 - ข. เพลงรักจริง
 - ค. เพลงดอกบัวไทย
 - ง. เพลงสายลมหวาน
2. เพลงรักจริงฝ่ายชายมินิสิ้อย่างไร
 - ก. สนุกสนาน
 - ข. จืดจืด
 - ค. เจ้าชู้
 - ง. จี๋อาย
3. บทเพลงที่ได้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นสื่อให้เห็นอะไรชัดเจนที่สุด
 - ก. ธรรมชาติ
 - ข. สภาพแวดล้อม
 - ค. ลักษณะการใช้ชีวิต อุปนิสัยและวัฒนธรรม
 - ง. ลักษณะท่าทางของคน
4. เพลงใดสื่อถึงการกระทำแทนคำพูด
 - ก. รักจริง ข. สายลมหวาน
 - ค. กล่อมนารี ง. วันนี้มีน้ำ
5. เพลงใดกล่าวถึงอาการโหยหาความรัก
 - ก. เพลงรักจริง
 - ข. เพลงสายลมหวาน
 - ค. เพลงวันนี้มีน้ำ
 - ง. เพลงสุดสงวน

6. เพลงรักจริงเป็นเพลงอัตราจังหวะเท่าใด
- สามชั้น
 - สองชั้น
 - ชั้นเดียว
 - ครึ่งชั้น
7. วันใดฉันไม่ได้มา ประโยคต่อไปคืออะไร
- รักจริงก็จริงใจ
 - คิดถึงดาราติดตราตรึงใจ
 - ทุกสิ่งขอให้เธอเห็นใจ
 - พุดออกไปฉันทายเธอ
8. น้ำค้างประปรุง ยามรุ่งแสงทอง เนื้อเพลงนี้มาจากเพลงใด
- รักจริง
 - วันนี้มีนัด
 - สายลมหวน
 - ยูงรำแพน
9. เพลงในหน่วยที่ 5 นี้มุ่งให้นักเรียนพัฒนาทักษะทางดนตรีด้านใด
- อารมณ์เพลงและความสนุกสนาน
 - ความคล่องแคล่วของนิ้ว
 - ความคิดสร้างสรรค์และความจำ
 - ความจำและจังหวะ
10. โน้ตเพลงที่ให้นี้มาจากเพลงใด

___ ค	___ ค	___ ฟ	___ ล	___ ค	___ ค
-------	-------	-------	-------	-------	-------

- เพลงสายลมหวน
- เพลงวันนี้มีนัด
- เพลงมีกรรมต้องจำจาก
- เพลงรักจริง

แบบวัดความสามารถระหว่างเรียน
หน่วยที่ 5 เรื่องการบรรเลงเพลงที่ประยุกต์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ – สกุลชั้น.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนบรรเลง เพลงสายลมหวาน ซึ่งเป็นเพลงที่ประยุกต์มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

คะแนนเต็ม 10 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนนเต็ม 10 คะแนน และหัก 1 คะแนนในทุกๆครั้งที่บรรเลงผิดหรือเสียงผิดเพี้ยน

หากนักเรียนปฏิบัติไม่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ให้นักเรียนกลับไปฝึกและทดสอบอีกครั้งภายใน 1 สัปดาห์โดยจะได้คะแนนในระดับผ่าน 5 คะแนน

เพลงสายลมหวาน (2 ชั้น)

_____	___ ม	_____	_ ร _ ซ	_____	___ ม	_____	_ ร _ ด
_____	_ ด _ ร	___ ถ	___ ด	___ ร	___ ม	___ ด	___ ร
_____	___ ร	_____	___ ด	_____	_ ร _ ม	___ ร	___ ซ
_____	___ ซ	___ ด	_ ซ _ ม	___ ร	___ ซ	___ ม	___ ม
_____	___ ม	___ ร	___ ด	___ ร	___ ม	___ ด	_ ร _ ร
___ ด	___ ด	___ ร	___ ด	___ ร	___ ม	___ ด	_ ร _ ร
_____	_ ม _ ซ	_____	_ ม _ ซ	_____	_ ม _ ม	___ ซ	___ ม

เอกสารประกอบการสอน

หน่วยที่ 6

ชื่อเรื่อง การบรรเลงเพลงที่ประยุกต์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นและการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1 ให้นักเรียนจินตนาการภาพตามเนื้อเพลงเพื่อให้การบรรเลงเป็น โดยธรรมชาติและมีความไพเราะ

2 นักเรียนสามารถบรรเลงเพลงที่ประยุกต์มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นได้

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียน
2. ซอฮู้
3. น้ิง

การวัดผลประเมินผล

1. แบบทดสอบความรู้
2. แบบทดสอบความสามารถ

การบรรเลงเพลงที่ประยุกต์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น

ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 6 นี้ นักเรียนจะได้ฝึกบทเพลงที่ยังเป็นเพลงที่ได้มาจากการประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเช่นกัน แต่เพลงที่อยู่ในหน่วยที่ 6 นี้ จะมีความยาวค่อนข้างมากและมีจังหวะยากมากกว่าในหน่วยที่ผ่านมา

เพลงยุงรำแพน

_____	_ ล _ ซ	_ ม _ ม	_ ร _ ด	_____	_ ซ _ ล	_ ด _ ล	_ ท _ ท
_____	_ ม _ ร	_ ซ _ ซ	_ ม _ ม	_____	_ ม _ ร	_ ซ _ ม	_ ม _ ม
_ ซ _ ม	_ ม _ ม	_ ซ _ ม	_ ร _ ด	_ ซ _ ม	_ ม _ ม	_ ซ _ ม	_ ร _ ด
_____	_ ซ _ ม	_ ม _ ร	_ ด _ ล	_____	_ ม _ ม	_ ม _ ซ	_ ม _ ร
_____	_ ด _ ด	_ ซ _ ม	_ ม _ ม	_____	_ ด _ ล	_ ซ _ ม	_ ม _ ม
_ ซ _ ร	_ ร _ ร	_ ม _ ด	_ ด _ ด	_____	_____	_____	_____

เนื้อเพลงยุงรำแพน

สายลมลำเพยพัดล่อง นกยูงทองมาร้องรำแพน จากถิ่นหากิน ไกลแดน จากถิ่นหากิน ไกลแดน

นกยูงรำแพนพลัดแดนมาไกล นกยูงรำแพนพลัดแดนมาไกล

เพลงนี้ได้บรรยายถึงธรรมชาติของนกยูงซึ่งชอบออกหากินไปเรื่อยๆ ไม่มีถิ่นฐานที่แน่นอนในการอยู่อาศัย

นอกจากจะบรรยายถึงธรรมชาติในการหากินของนกยูงแล้วเนื้อเพลงยังได้กล่าวถึงความงดงามของนกยูงไว้อีกด้วยดังที่ร้องว่า นกยูงทองมาร้องรำแพน เพราะคนสมัยก่อนเปรียบสิ่งที่สวยงามและมีค่าดังทองคำ

ในเพลงนกยูงรำแพนนี้ นักเรียนจะได้ฝึกความคล่องแคล่วของนิ้วในการจับ โน้ตซออยู่มากขึ้น เนื่องจากโน้ตเพลงมีความถี่ที่มากขึ้นกว่าเพลงที่ผ่านมา

นอกจากจะฝึกเรื่องความคล่องแคล่วของนิ้วมือแล้วยังได้ฝึกในเรื่องของจังหวะด้วย เนื่องจากโน้ตเพลงที่มีความถี่และหลากหลายมากขึ้นการกะเนจังหวะยากขึ้นจึงเป็นการพัฒนาทางด้านจังหวะของนักเรียนได้อย่างดี

เพลงมีกรรมต้องจำจาก

_____	_____	_____	_ม_ม	_____	_ม_ร	_ม_ร	_ค_ค
_____	___ค	___ค	_ร_ม	_ร_ม	_ม_ม	_ร_ค	___ร
_____	___ร	___ม	___ม	_____	___ม	_____	_ม_ม
_ม_ร	_ค_ร	___ม	___ม	___ช	___ค	___ค	___ร
_____	___ร	___ม	___ม	___ม	___ม	___ม	___ม
_____	___ม	___ม	_ม_ม	___ม	_ม_ม	___ม	___ม
_____	_ค_ร	_ม_ร	_ค_ร	___ค	___ร	___ม	___ม
_____	___ม	___ม	___ม	___ม	_ม_ม	___ม	___ร
_____	___ร	_ค_ร	_ม_ม	___ม	_ม_ม	_ม_ม	___ม
_____	_ม_ม	___ม	___ม	_ค_ร	_ม_ร	_ค_ค	___ค

เนื้อเพลง มีกรรมต้องจำจาก

มีกรรมจะต้องจำจาก ดึกมากเสียแล้วพ่อคุณ ไก่แก้วส่งสำเนียงเสียงแจ้ว บอกเวลาแล้วยามรุ่งอรุณ ไก่แก้วส่งสำเนียงเสียงแจ้ว บอกเวลาแล้วยามรุ่งอรุณ ดึกมากฝากรักกันไว้ก่อน แสงเดือนอ่อนๆยามรุ่งรัศมีจากไปขอให้โชคดี จากไปขอให้โชคดี ทุกๆนาที่ฝันดีตลอดคืน

เนื้อเพลงมีกรรมต้องจำจากเป็นการกล่าวถึงการจากลาของ ชาย หญิง คู่หนึ่ง ทั้งคู่มาหากันและคุยกัน ล้อล่กันจนได้ยินเสียงไก่ขันและแสงของดวงอาทิตย์เริ่มจับขอบฟ้าทำให้แสงของดวงจันทร์เริ่มที่จะซีดเซียวลงฝ่ายหญิงอวยพรให้ฝ่ายชายโชคดีและให้นอนหลับฝันดีทุกคำคืนเมื่ออยู่ห่างคนที่รักไปอยู่ต่างแดน

เพลงมีกรรมต้องจำจากนี้เป็นเพลงสุดท้ายที่ยาวที่สุดแต่ในเรื่องของจังหวะนั้นไม่ต่างจากเพลงยูงรำแพนมากนัก ดังนั้นเพลงนี้จึงมุ่งเน้นที่การพัฒนาทางด้านความจำเนื่องจากเป็นเพลงที่มีความยาวมากที่สุดในเพลงชุดของการกระชุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นนักเรียนจึงต้องฝึกซ้อมมากกว่าทุกเพลงที่นักเรียนเคยฝึกมา

แนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

การอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย

ภูมิปัญญาไทยเป็นสิ่งที่บรรพบุรุษได้ช่วยกันสร้างสรรค์และสืบทอดกันมาอย่างต่อเนื่อง จากอดีตถึงปัจจุบัน เป็นความภาคภูมิใจและเกียรติภูมิของคนไทย ทำให้เกิดความรักในชาติ บ้านเมือง เราคนไทยควรช่วยกันอนุรักษ์ให้เป็นมรดกของชาติสืบไป การอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยให้เป็นมรดกของชาติสืบไป มีวิธีการดังนี้

1. **ช่วยกันถ่ายทอดภูมิปัญญาไทย** โดยการรณรงค์หรือประชาสัมพันธ์ให้คนไทยหันมาสนใจศึกษาความรู้ ความคิด ความเชื่อที่ทรงคุณค่านี้ เพื่อสืบทอดให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป
2. **ประกาศยกย่องเชิดชูผู้ทรงภูมิปัญญาไทย** เช่น ครูภูมิปัญญาไทย ศิลปินแห่งชาติ ผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม คนดีศรีสังคม เป็นต้น โดยยกย่องเชิดชูเกียรติทั้งในระดับชาติและระดับโลก เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้ผู้ทรงภูมิปัญญาเหล่านี้ พร้อมทั้งจะเผยแพร่และถ่ายทอดภูมิปัญญาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ
3. **จัดตั้งศูนย์ภูมิปัญญาไทย** เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาของชุมชน หรือเป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนความรู้ ถ่ายทอดภูมิปัญญาของผู้ทรงภูมิปัญญา
4. **จัดตั้งสถาบันภูมิปัญญาไทยแห่งชาติ** เพื่อเป็นศูนย์กลางในการประสานงานและเผยแพร่ข้อมูลในระดับชาติ จะทำให้มีการศึกษาอย่างจริงจัง
5. **จัดตั้งกองทุนส่งเสริมภูมิปัญญาไทย** เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนาและสร้างสรรค์ภูมิปัญญาอย่างต่อเนื่อง และขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวาง
6. **จัดการด้านการคุ้มครองลิขสิทธิ์** ภูมิปัญญาไทยเป็นมรดกทางปัญญา จึงควรมีการคุ้มครองลิขสิทธิ์ภูมิปัญญาไทย เพื่อให้ภูมิปัญญาไทยนี้เป็นมรดกของท้องถิ่นและประเทศชาติ ไม่ให้ชาติอื่นมาละเมิดหรือเข้าครอบครอง การอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยนั้นควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ เพื่อสร้างความร่วมมือในการธำรงรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติสืบไป

แบบวัดความรู้ระหว่างเรียน
หน่วยที่ 6 เรื่องการบรรเลงเพลงที่ประยุกต์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นและการ
อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

ชื่อ – สกุล ชั้น.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบทำเครื่องหมาย x ข้อที่ถูกต้อง คำถามมีทั้งหมด 10 ข้อๆละ 1 คะแนน

1. ในเพลงชุดการประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงใดมีความยาวมากที่สุด
 - ก. สายลมหวน
 - ข. วันนี้มีนัด
 - ค. ยุงรำแพน
 - ง. มีกรรมต้องจำจาก
2. เนื้อเพลงในข้อใดที่มีการบอกเวลาได้ชัดเจนที่สุด
 - ก. มีกรรมต้องจำจาก
 - ข. สายลมหวน
 - ค. วันนี้มีนัด
 - ง. รักจริง
3. เพลงยุงรำแพนเป็นการบรรยายถึงสิ่งใดเป็นสำคัญ
 - ก. ธรรมชาติ
 - ข. ความสวยงามของนกยูง
 - ค. ธรรมชาติในการดำรงชีวิตและความสวยงามของนกยูง
ง ชีวิตนกยูงในสมัยก่อน
4. เพลงมีกรรมต้องจำจากกล่าวถึงอะไร
 - ก. ความรักของ ชาย หญิง
 - ข. เสียงไก่ขันยามเช้า
 - ค. การจากลาของผู้รักผู้หนึ่ง
 - ง. แสงตะวันยามเช้า
5. ก่อนจากกันในเรื่องมีกรรมต้องจำจากนั้นฝ่ายหญิงอวยพรอะไรให้ฝ่ายชาย
 - ก. ขอให้เดินทางปลอดภัย
 - ข. ขอให้ประสบความสำเร็จ
 - ค. ขอให้มีความสุข

_ช_ร	_ร_ร	_ม_ค	_ค_ค	_____	____ค	_____	_____
------	------	------	------	-------	-------	-------	-------

ง. ขอให้ย้อนหลังฟื้นดีทุกๆคืน

6. แนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยมีทั้งหมดกี่ข้อ
 - ก. 5 ข้อ
 - ข. 6 ข้อ
 - ค. 7 ข้อ
 - ง. 8 ข้อ
7. คนสมัยก่อนเปรียบสิ่งที่สวยงามและมีค่าว่าเป็นอะไร
 - ก. หยก
 - ข. เพชร
 - ค. ทอง
 - ง. เงิน
8. การจัดตั้งกองทุนส่งเสริมภูมิปัญญาไทยเพื่อประโยชน์ใด
 - ก. เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนาและสร้างสรรค์ภูมิปัญญาอย่างต่อเนื่อง ขยายตัวออกไปอย่าง กว้างขวาง
 - ข. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาของชุมชน
 - ค. เป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนความรู้ ถ่ายทอดภูมิปัญญาของผู้ทรงภูมิปัญญา
 - ง. เพื่อให้ภูมิปัญญาไทยนี้เป็นมรดกของท้องถิ่นและประเทศชาติ
9. จากตัวโน้ตที่ให้เป็นโน้ตจากเพลงอะไร
 - ก. นกยูงรำแพน
 - ข. มีกรรมต้องจำจาก
 - ค. วันนี้มีนัด
 - ง. รักจริง
10. เพลงนกยูงทองเป็นเพลงที่ให้อารมณ์แบบใด
 - ก. สบายๆ
 - ข. เศร้า
 - ค. สนุกสนาน
 - ง. น่ารัก
 - จ.

แบบวัดความสามารถระหว่างเรียน
หน่วยที่ 6 เรื่องการบรรเลงเพลงที่ประยุกต์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นและ
การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

ชื่อ – สกุลชั้น.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติแบบทดสอบ การบรรเลงเพลงที่ประยุกต์มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลง
 ยุงรำแพน

คะแนนเต็ม 10 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน รวม 10 คะแนนและหักออก 1 คะแนนทุกครั้งที่นักเรียนบรรเลงโน้ตผิดหรือเสียงผิดเพี้ยน
 เพลงยุงรำแพน

_____	_ ล _ ซ	_ ม _ ม	_ ร _ ด	_____ ล	_ ซ _ ล	_ ด _ ล	_ ท _ ท
_____	_ ม _ ร	_ ซ _ ซ	_ ม _ ม	_____	_ ม _ ร	_ ซ _ ม	_ ม _ ม
_ ซ _ ม	_ ม _ ม	_ ซ _ ม	_ ร _ ด	_ ซ _ ม	_ ม _ ม	_ ซ _ ม	_ ร _ ด
_____	_ ซ _ ม	_ ม _ ร	_ ด _ ล	_____ ซ	_ ม _ ม	_ ม _ ซ	_ ม _ ร
_____	_ ด _ ด	_ ซ _ ม	_ ม _ ม	_____	_ ด _ ล	_ ซ _ ม	_ ม _ ม
_ ซ _ ร	_ ร _ ร	_ ม _ ด	_ ด _ ด	_____	_____ ด	_____	_____

ภาคผนวก ง
แบบตอบรับและบทความวิจัย



ที่ ศธ ๐๕๓๘ / ๓ ๓๖๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง ตอบรับการยอมรับผลงานวิทยานิพนธ์เพื่อตีพิมพ์วารสารบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

เรียน ว่าที่ร้อยตรีณภัทรพล โสตนานุรินทร์

ตามที่ท่านได้แสดงความจำนงในการนำผลงานวิทยานิพนธ์เพื่อตีพิมพ์ในวารสาร
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม นั้น

ในการนี้ กองบรรณาธิการวารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
ได้พิจารณาผลงานของท่านเรียบร้อยแล้ว และจะตีพิมพ์บทความวิทยานิพนธ์ของท่าน
เพื่อเผยแพร่ในวารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ฉบับที่ ๓ ปีที่ ๗ มกราคม -
กรกฎาคม ๒๕๕๖ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ออมี)
รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

สำนักงานประสานการจัดบัณฑิตศึกษา

โทร./โทรสาร ๐-๕๕๒๒๔-๑๗๑๑

**การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติข้อมู
โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา
จังหวัดพิษณุโลก¹**

ว่าที่ร้อยตรีณภัทรพล โสตนานาฎิหารี²
รศ.ดร.มนัส วัฒนชัยยศ³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติข้อมูโดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุคสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา จังหวัดพิษณุโลก 2) หาผลสัมฤทธิ์ของเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติข้อมูโดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุคสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติข้อมูโดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชนิดเลือกตอบแบบ 4ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แบบทดสอบวัดความสามารถระหว่างเรียนชนิดเลือกตอบแบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 120 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติข้อมู โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา จังหวัดพิษณุโลก มีประสิทธิภาพที่ 82.06 / 83.44

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติข้อมู โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : เอกสารประกอบการสอน

¹วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชา ดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

²นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา ดนตรีศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

³อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง

**The Development of Hand out in Practice Saw – U
by Applying Local Wisdom of Circle Dance in Historical Era Songs
for Students of Matthayomsuksa 3 at Prompiramwittaya School,
Prompiram District, Phitsanulok Province¹**

As the Lieutenant Napatthanapon Sothanaphurin
Associate Professor Dr.Manat Wattanachaiyot

Abstract

The purposes of this research were:1) to find out efficiency of hand out in practice Saw – U by applying local wisdom of Circle Dance in Historical Era Songs for Students in Matthayomsuksa 3 at Prompiramwittaya School Phitsanulok Province. 2) to compare between pre and post learning achievement in Matthayomsuksa 3 whose use handout in practice Saw – U by applying local wisdom of circle dance music history eras songs.

The population was 30 students from random sampling by drawing lots . The instruments of data collection were 4 multiple choices of 30 learning achievement tests, test and 4 multiple choices of 120 mid – term competence tests. The data analysis were the percentage, mean, standard deviation and t- test.

The research result found that

1. Handout of Practice Saw –U by applying by applying local wisdom of circle dance in historical era songs for students in matthayomsuksa 3at Prompiramwittaya School, Phitsanulok Province. Had the effectiveness at 82.06 / 83.44

2.Students' Learning achievement which use handout of practice Saw –U by applying local wisdom of circle dance in history era songs for students in Matthayom 3 had post learning achievement higher than pre – learning achievement had the significance in statistic at 0.01.

Keywords : Hand-out

¹Research Article from Thesis for Master of Education Degree, A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements For the Master of Arts Program in Music Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Thailand. (2013)

บทนำ

ด้วยตระหนักถึงคุณค่าและคุณประโยชน์ของคนตรีไทยและเพลงร่ำวงย้อนยุค ซึ่งเป็นผลผลิตทางศิลปะของชาติให้คงอยู่คู่กับการดำรงชีวิตของคนในสังคมไทย และคงอยู่จนกลายเป็นนิเวศน์วัฒนธรรมสืบต่อไป และเพื่อสนองตอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งให้สอดคล้องกับความสามารถ ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ผู้วิจัยได้นำบริบทของชุมชนในอำเภอพรหมพิรามที่ชอบร้อง รำ ชอบการแสดงออกตามวัฒนธรรมประเพณี ผู้นำชุมชนมีนโยบายสืบสานประเพณีไทย อนุรักษ์ประเพณีไทยไม่ให้สูญหายไป และนำปัญหาของเพลงร่ำวงย้อนยุค นิเวศน์วัฒนธรรมของเพลงพื้นบ้านที่ถูกกระแสโลกาภิวัตน์กลืนกินไปจนเกือบหมดสิ้นเพราะขาดการสืบทอดทางคนตรีไทยอย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยนำเหตุปัจจัยทั้ง 2 ประการมาเป็นตัวตั้งเพื่อสร้างหลักสูตรให้สนองตอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ดังกล่าว ดังนั้นหลักสูตรสถานศึกษา บริบทของสังคม ปัญญาของเพลงร่ำวงย้อนยุค ถูกนำมาประสานประโยชน์ร่วมกัน

ซึ่งการนำเพลงร่ำวงย้อนยุคมาดัดเนื้อร้องให้เป็นโน้ตเพลงไทยสำหรับซอด้วงจะทำให้เพลงร่ำวงย้อนยุคนี้สามารถเป็นต้นแบบที่มั่นคงถาวรสำหรับคนตรีไทยยิ่งขึ้น กล่าวคือ

1) ถ่ายต่อการถ่ายทอด เพราะใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอด้วงโดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุคแทนในการถ่ายทอด ผู้เรียนสามารถใช้เวลาฝึกฝนได้ตามความถนัด ความสะดวก ความสนใจของตนเองตามโอกาสและสถานที่ที่สมควร แม้อยู่ห่างไกลครูก็สามารถฝึกฝนและเรียนได้

2) สูญหายยาก เพราะเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอด้วงโดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุคที่ถูกจัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบโดยการนำมาดัดเนื้อร้องให้เป็น โน้ตเพลงไทย การดัดเนื้อร้องให้เป็นโน้ตเพลงไทยนี้จะทำให้เพิ่มจำนวนครูคนตรีไทยต้นแบบของเพลงร่ำวงย้อนยุคที่มีอายุยืนยาวได้อีกจำนวนมาก

3) อนุรักษ์อย่างยั่งยืน การจัดทำเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอด้วงโดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอ พรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลกและนำมาถ่ายทอดในระบบโรงเรียน ผู้รับมรดกทางวัฒนธรรมเหล่านี้ก็เป็นบุตร หลาน เป็นเยาวชนในชุมชน ซึ่งเป็นผลผลิตของโรงเรียนและกลับเข้าสู่ชุมชนจะยังคงรักษาวิถีชีวิตของคนในชุมชน รักษาการแสดงออกตามวัฒนธรรมประเพณี สืบสานประเพณีไทย อนุรักษ์ประเพณีไทย โดยเฉพาะคนตรีไทยซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่ให้สูญหายไป อนุรักษ์ได้อย่างยั่งยืนสืบต่อไป

จุดประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอด้วง โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ 80 / 80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติซอด้วงโดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุคสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก

ผลการวิจัย

1. เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติข้อมู โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

เพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอ พรหมพิราม จังหวัด พิษณุโลก มีประสิทธิภาพที่ 82.06 / 83.44

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติข้อมู โดยการ ประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุคสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

ผลการใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติข้อมู โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

เพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติข้อมู โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

เพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัด พิษณุโลก มีประสิทธิภาพที่ 82.06 / 83.44 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 80 / 80 ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองเย็น ชันชวา (2549 : ออนไลน์) ซึ่งพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ เทคโนโลยี เรื่อง งานประดิษฐ์ จากวัสดุเหลือใช้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่พบว่า เอกสารประกอบการเรียนการสอนเรื่อง งานประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้มีประสิทธิภาพ 86.75 / 85.83 2 และ อริสรา ศรีวิโรจน์ (2550 : ออนไลน์) ที่สร้างและหา ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานประดิษฐ์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การประดิษฐ์ของประดับตกแต่งจากวัสดุ และเศษวัสดุ พบว่า เอกสารประกอบการสอนที่ สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพที่ 81.78 / 83.65 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติข้อมู โดยการ ประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อ พิจารณาความก้าวหน้าของประสิทธิผลในภาพรวม (ตาราง 4) พบว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าของประสิทธิผลถึงร้อยละ 40.48 แสดงว่า นักเรียนประสบผลสำเร็จทางการเรียนเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรยา อ้าเลิศ (2550 : ออนไลน์) ที่พัฒนาคุณภาพการสอนวิชางานประดิษฐ์ รหัสวิชา ง 43102 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับ อรรวรรณ เมฆมงคล (2544 : บทคัดย่อ) ที่สร้างเอกสารประกอบ การสอนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับ นักศึกษาไทยระดับปริญญาตรี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำแนวคิดในการผลิตเอกสารประกอบการสอนไปพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนในรายวิชาดนตรี ไทย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียนให้มากที่สุด
2. ควรพัฒนาเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติข้อมู โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อน ยุค สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อไปให้ทันสมัย และให้หลากหลายรูปโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ใช้เวลาในการทดลองนอกเวลาเรียน 8 สัปดาห์ 16 ชั่วโมง โดยดำเนินการตามโครงสร้างแผนการสอนตามลำดับ ดังนี้

1. นักเรียนได้รับการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการปฏิบัติข้ออู๋ก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการปฏิบัติข้ออู๋ จำนวน 30 ข้อ
2. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการปฏิบัติข้ออู๋ จำนวน 30 ข้อไปตรวจให้คะแนน โดยข้อใดทำถูกได้ข้อละ 1 คะแนน ข้อใดทำผิดได้ 0 คะแนน
3. ดำเนินการเรียนการสอนหน่วยที่ 1 - 6 ตามลำดับ และเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในแต่ละหน่วยนักเรียนจะได้รับการประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความสามารถของแต่ละหน่วยๆ ละ 20 ข้อ
4. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความสามารถการปฏิบัติข้ออู๋ของแต่ละหน่วยๆ ละ 20 ข้อไปตรวจให้คะแนนโดยข้อใดทำถูกได้ข้อละ 1 คะแนนข้อใดทำผิดได้ 0 คะแนน
5. เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนครบทั้ง 6 หน่วยแล้ว นักเรียนได้รับการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการปฏิบัติข้ออู๋ หลังเรียน จำนวน 30 ข้อ
6. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการปฏิบัติข้ออู๋ หลังเรียน จำนวน 30 ข้อไปตรวจให้คะแนน โดยข้อใดทำถูกได้ข้อละ 1 คะแนน ข้อใดทำผิดได้ 0 คะแนน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ที่เรียนวิชาดนตรี รหัสวิชา 31101 จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียน 70 คน ซึ่งนักเรียนในแต่ละห้องเรียนประกอบด้วยนักเรียนที่มีทักษะทางดนตรีสูง ปานกลาง และอ่อนละกันไป

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ที่เรียนวิชาดนตรี รหัสวิชา 31101 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลากได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติข้ออู๋โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก
2. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

เอกสารอ้างอิง

- ทองเย็น ชันขวา. (2549). การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้เทคโนโลยีหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 งานประดิษฐ์จากวัสดุ เหลือใช้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหินลาด ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม : (ออนไลน์).
<http://www.krusakon.com>.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2534). งานดนตรีไทยอุดมศึกษา ครั้งที่ 22. มปป.
- อรรรรณ เมฆกมล. (2544). การสร้างเอกสารประกอบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาไทย ระดับปริญญาตรี. กาญจนบุรี : สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี.
- อริสรา ศรีวิโรจน์. (2550). การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคโนโลยี (งานประดิษฐ์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การประดิษฐ์ของประดับตกแต่งจากวัสดุและเศษวัสดุ. โรงเรียนวัดโนนสะอาด อำเภอวิบูลย์รักษ์ จังหวัดพิจิตร : (ออนไลน์). <http://www.phichit.net/abstracts/2551>.
- จรรยา ส้าเลิศ. (2550). การพัฒนาคุณภาพการสอนวิชางานประดิษฐ์ รหัสวิชา ง 43102 โดยใช้เอกสารประกอบการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกันทรารมณธ์ อำเภอกันทรารมณธ์ จังหวัดศรีสะเกษ. (ออนไลน์). <http://www.kr.ac.th/research/data/21.pdf>.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล	ฉัตรพล โสตธนาภูรินทร์
วัน เดือน ปีเกิด	16 มิถุนายน 2528
สถานที่เกิด	พิษณุโลก
ที่อยู่	81 หมู่ 4 ต.พลาญชุมพล อ.เมือง จ.พิษณุโลก
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2551	ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก